

Tampereen kaupunkiseudun

**Elinvoima, vetovoima ja pitovoima (EVP) -indeksin
seutukohtainen analyysi**

Tammikuu 2025

**Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia,
Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi**

SISÄLTÖ

- 1. Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi**
- 2. Tampereen kaupunkiseudun kuntien EVP-indeksi**
- 3. EVP-indeksin tausta ja lukuohje**

***Tampereen kaupunkiseudun analyysissä ovat mukana seuraavat kaupunkiseudun kunnat: Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi**

**BUSINESS
TAMPERE**

MDI
Part of FCG.

1. Tampereen kaupunkiseudun EVP- indeksi

ELINVOIMAINDEKSI

Tulonsaajien mediaanitulot 2023
(29 934 €)

Yritystiheys 2023*
(91,7)

35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2023
(80,0 %)

Työpaikkaomavaraisuus 2023
(100,4 %)

Taloudellinen huoltosuhte 2023
(119,5)

Avoimen sektorin työpaikkamuutos 2021-2023
(+2,7 %)

Talouseläinindeksi 2023
(+1,0)

Yrityspäätantanta 2023*
(+2,4)

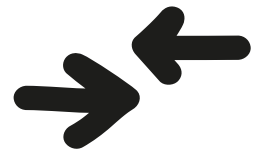

Koulutustasoindeksi 2023
(437)

Sairastavuusindeksi 2022
(98,8)

VETO- JA PITOVOIMAINDEKSI

Väestönmuutos (%) 2019-2023
(+5,8 %)

Väestöennuste (%) 2023-2040
(+14,5 %)

Työllisten nettomuutto 2021-2023*
(+3,9)

Sisäisten muuttojen viikkaus 2021-2023*
(112,2)

Valmistuneet asunnot 2021-2023*
(128,3)

Vanhoiden asuntojen neliöhinta 2023
(2 187 €)

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2023
(7,8 %)

Opiskelijoiden osuus 2023
(8,9 %)

15-34-vuotiaiden nettomuutto 2021-2023*
(+7,9)

Kesäasukkaiden määrä 2023*
(4,9)

*Suhteessa asukasmäärään

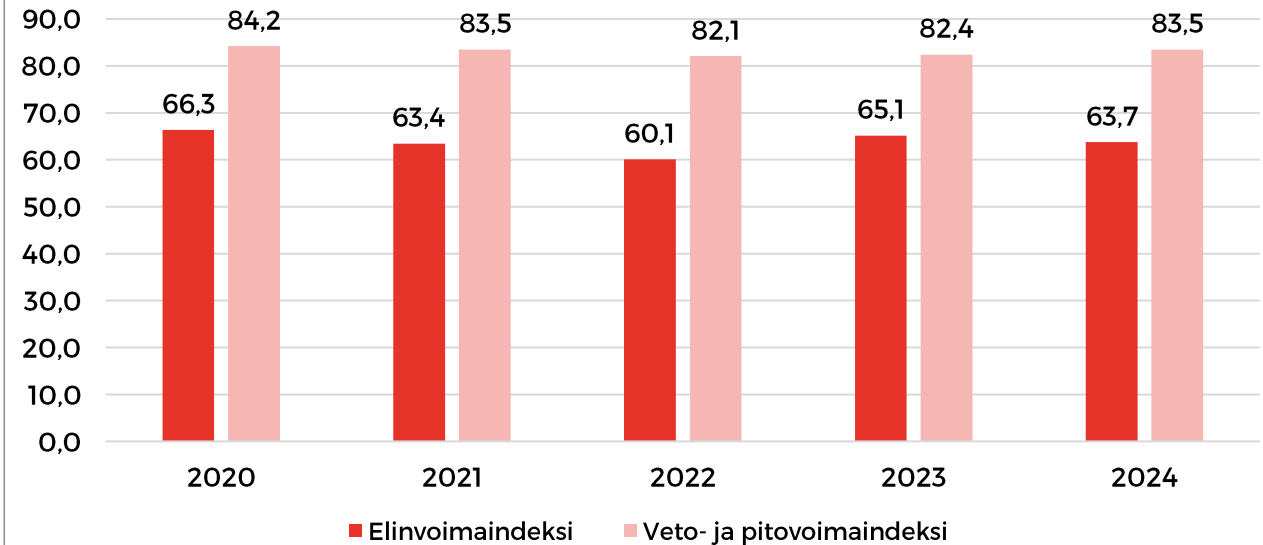
EVP-INDEKSI

Tampereen kaupunkiseudun elinvoima on EVP-indeksillä mitattuna Suomen kolmanneksi vahvin seuduista. Tampereen kaupunkiseudun EVP-kokonaisindeksi oli 73,6 vuonna 2024. Kaupunkiseudun elinvoimaindeksi oli 63,7 sekä vetovoima- ja pitovoimaindeksi puolestaan 83,5, mikä kertoo Tampereen kaupunkiseudun erityisen vahvasta vetovoimaisuudesta ja kyvystä houkutella ja pitää asukkaita.

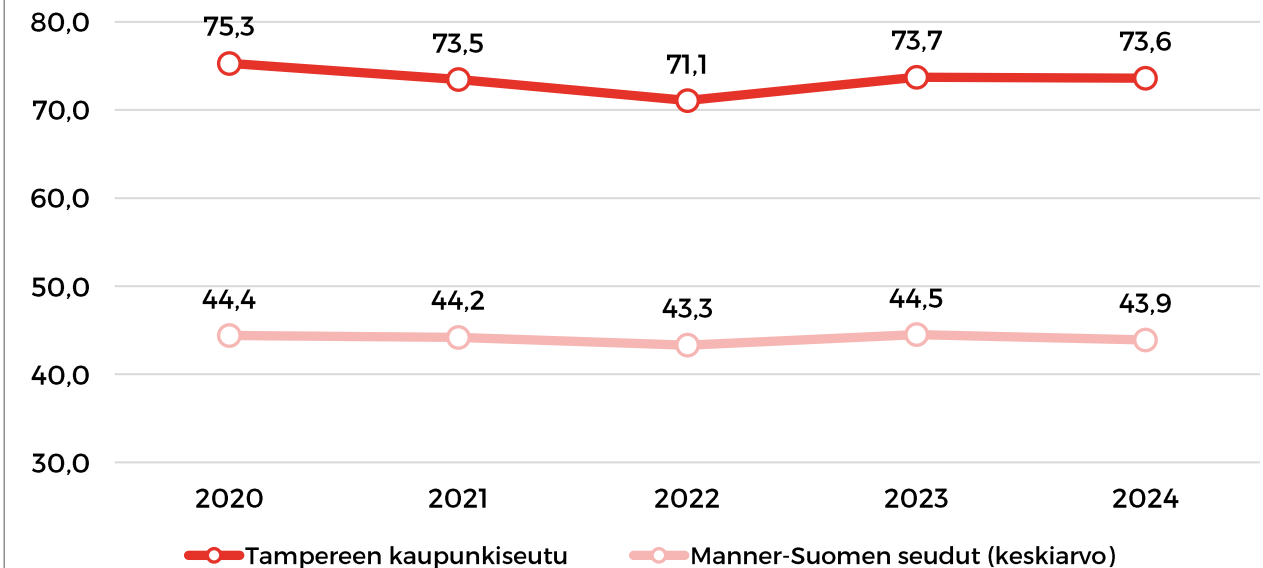
- Ainoastaan Helsingin (77,9) ja Tunturi-Lapin (75,5) seudulla EVP-indeksi oli vahvempi kuin Tampereen kaupunkiseudulla. EVP-indeksi oli kuitenkin huomattavasti korkeampi Tampereen kaupunkiseudulla kuin kaikkien seutujen indeksin keskiarvo. Vahvan kokonaisindeksin taustalla on erityisesti kaupunkiseudun erittäin vahva veto- ja pitovoima.
- Kokonaisindeksi on laskenut vuosien 2020-2024 aikana, mutta pysynyt kutakuinkin ennallaan vuoteen 2023 verrattuna. Laskua tapahtui erityisesti vuosien 2020-2022 aikana.
- Indeksien lasku vuosien 2020-2024 aikana johtuu erityisesti talouslukuindeksin heikommasta kehityksestä verrattuna muuhun maahan sekä sairastuvuusindeksin heikkenemisestä.

Lähde: MDI:n EVP-indeksi 2024

Tampereen kaupunkiseudun elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

EVP-indeksillä mitattuna Suomen 3. elinvoimaisin seutu

ELINVOIMA

Tampereen kaupunkiseudun elinvoimaindeksi on kohtalainen:

- **Tulonsaajien mediaanitulot** ovat olleet seudulla erittäin korkeita, ja kasvua on tapahtunut jokaisena vuotena vuosien 2019-2023 aikana.
- **Työllisyysaste** 35-44-vuotiaiden ikäryhmässä on hieman korkeampi kuin monilla muilla suurilla kaupunkiseuduilla, mutta se on heikentynyt vuosien 2019-2023 aikana.
- **Työpaikkaomavaraisuusaste** on Tampereen kaupunkiseudulla korkea, mikä tarkoittaa, että seudulla on enemmän työpaikkoja kuin työllisiä.
- **Taloudellinen huoltosuhde** on yksi vahvimmista koko Suomessa, jääden vain hieman Helsingin ja Tunturi-Lapin seutujen taakse.
- **Avoimen sektorin työpaikkamuutos** on ollut positiivinen, kasvaen noin kolmella prosentilla vuosien 2021-2023 aikana.
- **Koulutustasoindeksi** on Tampereen kaupunkiseudulla Suomen kärkeä (Oulun ja Helsingin seudun jälkeen korkein), kasvaen suhteellisesti enemmän kuin muilla suurilla kaupunkiseuduilla.
- **Yritystiheys** oli Tampereen kaupunkiseudulla varsin heikko koko maahan verrattuna. Tämä on kuitenkin hyvin tyypillistä suurille kaupunki-seuduille, joissa on paljon väestöä.
- **Talouseläinindeksi** oli Tampereen kaupunkiseudulla heikko ja alhaisempi kuin Manner-Suomen kuntien keskiarvo. Indeksillä kuitenkin vahvistui vuosien 2019-2023 aikana. Seudun kasvu näkyy erityisesti nettolainakannan (konserni) kasvuna ja kuntien on ollut pakko panostaa myös velkarahoitukseen.
- **Yrityspästäntä 1 000 asukasta kohden** oli Tampereen kaupunkiseudulla varsin korkea, mutta jääden kuitenkin selvästi Tunturi-Lapin, Rovaniemen ja Helsingin seutujen arvoa alhaisemmaksi.
- **Sairastavuusindeksi** oli Tampereen kaupunkiseudulla selkeästi heikompi kuin pääkaupunkiseudulla. Indeksillä on myös heikentynyt vuosien 2019-2022 aikana.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

EVP-indeksillä mitattuna Suomen 3. elinvoimaisin seutu

VETO- JA PITOVOIMA

Tampereen veto- ja pitovoima on maan kärkeä:

- **Väestönkasvu** on ollut suhteellisesti koko Suomen vahvinta. Väkiluku on kasvanut kaupunkiseudulla lähes kuudella prosentilla viimeisen viiden vuoden aikana.
- **MDI:n väestöennusteen (2024)** mukaan Tampereen kaupunkiseudun väkiluvun ennakoitaan kasvavan erittäin voimakkaasti eli noin 15 prosentilla vuosien 2023-2040 aikana. Kasvu on pääkaupunkiseudun jälkeen suurinta koko Suomessa.
- **Työllisten nettomuutto** on ollut korkeaa viime vuosien aikana, mikä heijastaa seudun houkuttelevuutta työikäiselle väestölle. Asukaslukuun suhteutettuna kovempi kasvu on ollut ainoastaan muutamissa Lapin seutukunnissa.
- **Valmistuneiden asuntojen määrä** suhteessa asukaslukuun on ollut korkein koko Suomessa, ja kasvu on ollut erityisen voimakasta koronan jälkeen.
- **Opiskelijoiden osuus** väestöstä on yksi Suomen korkeimmista, ja se on kasvanut tasaisesti vuosien 2019-2023 aikana.
- **15-34-vuotiaiden nettomuutto** on ollut koko maan vahvinta, kasvaen voimakkaasti jokaisena vuotena vuosien 2019-2023 aikana.
- **Ulkomaalaistaustaisten osuus** oli Tampereen kaupunkiseudulla varsin korkea. Osuus jäi kuitenkin huomattavasti alhaisemmaksi kuin pääkaupunkiseudulla ja myös verrattuna moniin muihin seutuihin.
- **Sisäisten muuttojen määrä** oli vilkasta Tampereen kaupunkiseudulla, mutta jäi alhaisemmaksi kuin pääkaupunkiseudulla ja monilla muilla yliopistoalueilla.
- **Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat** olivat Tampereen kaupunkiseudulla korkeat, mutta jäivät selkeästi alhaisemmaksi kuin pääkaupunkiseudulla. Neliöhinnoissa tapahtui kuitenkin pientä laskua vuosien 2022-2023 aikana.
- **Kesäasukkaiden määrä** oli erittäin matala Tampereen kaupunkiseudulla. Tämä on kuitenkin hyvin tyypillistä suurille kaupunkiseuduille.

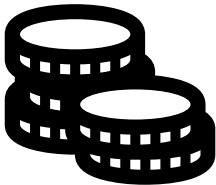

TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT

Tampereen kaupunkiseudun tulonsaajien mediaanitulot olivat 29 934 euroa vuonna 2023. Mediaanitulot kasvoivat 3 958 eurolla eli 15,2 prosentilla vuosien 2019-2023 aikana.

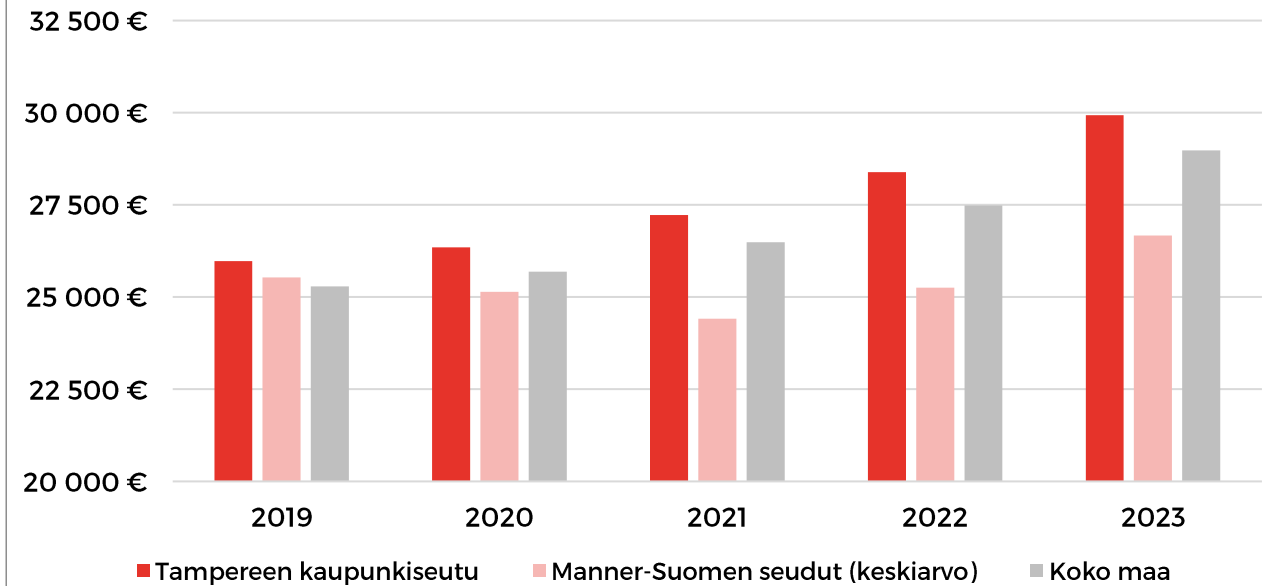

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT olivat seutujen keskiarvoa ja koko maan arvoja suuremmat vuonna 2023. **Tampereen kaupunkiseudun tulonsaajien mediaanitulot olivat toiseksi korkeimmat verrokkiryhmässä ja kasvoivat kaikista eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT OLIVAT 28 981 EUROA VUONNA 2023. Manner-Suomessa tulonsaajien mediaanitulot olivat suurimmat Porvoon (32 381 €) ja Helsingin (32 185 €) seuduilla sekä alhaisin Koillis-Savon seudulla (21 825 €).

Tulonsaajien mediaanitulot 2019-2023

Verrokkiryhmä	Tulonsaajien mediaanitulot 2019	Tulonsaajien mediaanitulot 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunki-seutu	30 163 €	31 784 €	+5,4 %	2
Tampereen kaupunkiseutu	25 976 €	29 934 €	+15,2 %	4
Oulun seutu	25 681 €	29 521 €	+15,0 %	5
Turun seutu	25 560 €	29 311 €	+14,7 %	8

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

YRITYSTIHEYS

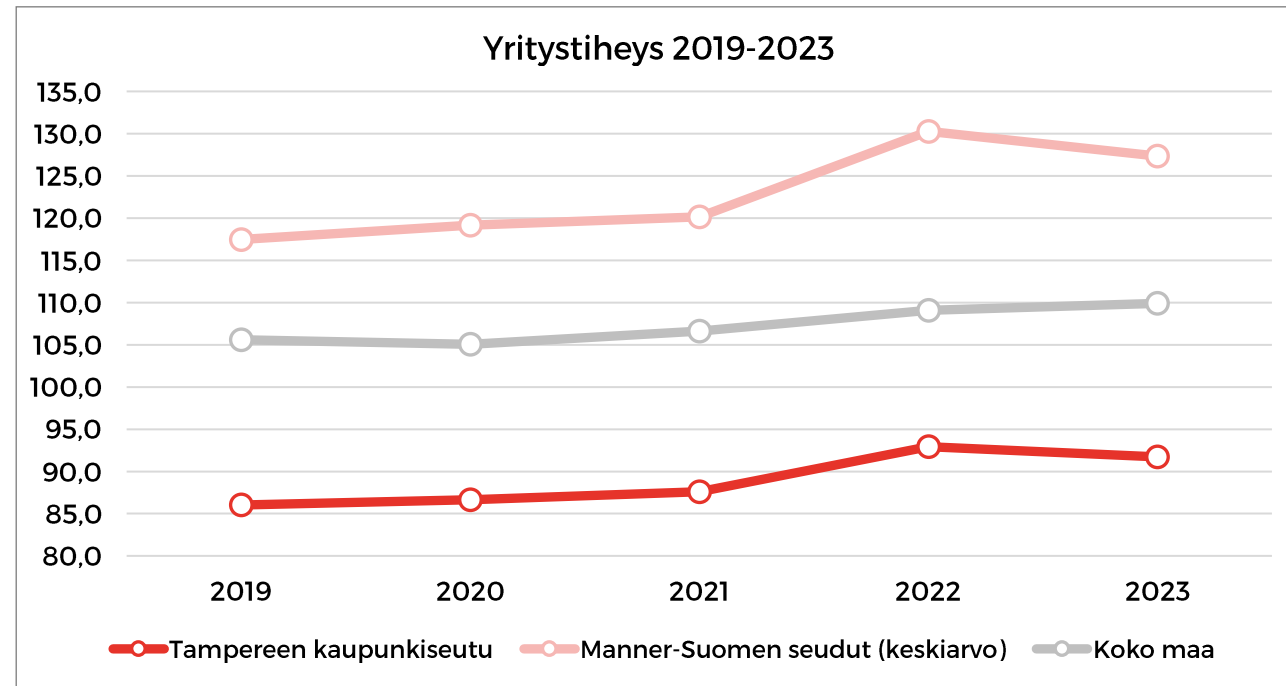
Tampereen kaupunkiseudulla oli 92 yrityksen toimipaikkaa 1 000 asukasta kohden vuonna 2023. Yritystiheys kasvoi 5,7 eli 6,6 prosentilla vuosien 2019-2023 aikana.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN YRITYSTIHEYS oli seutujen keskiarvoa ja koko maan arvoa alhaisempi vuonna 2023. Tampereen kaupunkiseudun yritystiheys oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä ja kasvoi toiseksi vähiten vuosina 2019-2023.

KOKO MAASSA YRITYYSTIHEYS OLI 109,9 VUONNA 2023. Manner-Suomessa yritystiheys oli suurin Joutsan seudulla (191,4) ja Suupohjan rannikkoseudulla (189,3) sekä alhaisin Oulun seudulla (81,5).

Verrokkiryhmä	Yritystiheys 2019	Yritystiheys 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunki-seutu	96,8	104,8	+8,3 %	45
Turun seutu	92,7	97,4	+5,1 %	55
Tampereen kaupunkiseutu	86,0	91,7	+6,6 %	60
Oulun seutu	73,7	81,5	+10,6 %	66

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE

Tampereen kaupunkiseudun 35-44-vuotiaiden työllisyysaste oli 80,0 prosenttia vuonna 2023. Työllisyysaste laski 1,4 prosenttiyksiköllä vuosien 2019-2023 aikana.

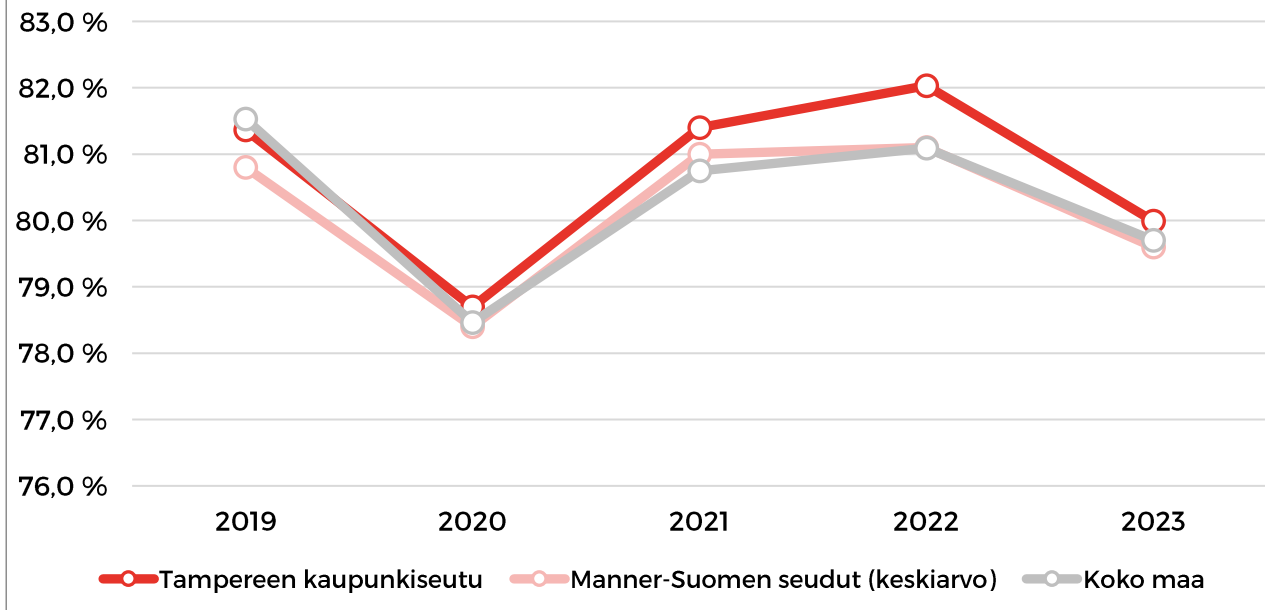

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE oli samaa tasoa seutujen keskiarvon ja koko maan työllisyysasteen kanssa vuonna 2023. Tampereen kaupunkiseudun työllisyysaste oli toiseksi korkein verrokki-ryhmässä, ja heikkeni toiseksi vähiten vuosina 2019-2023.

KOKO MAASSA 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE OLI 79,7 PROSENTTIA VUONNA 2023. Manner-Suomessa työllisyysaste oli korkein Pohjois-Lapin (86,5 %) ja Tunturi-Lapin (85,8 %) seuduilla sekä alhaisin Koillis-Savon seudulla (71,5 %).

35-44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2019-2023

Verrokkiryhmä	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2019	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Turun seutu	80,8 %	80,1 %	-0,7 %-yks	28
Tampereen kaupunkiseutu	81,4 %	80,0 %	-1,4 %-yks	30
Oulun seutu	81,3 %	79,4 %	-1,9 %-yks	35
Pääkaupunki-seutu	80,5 %	77,8 %	-2,7 %-yks	51

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

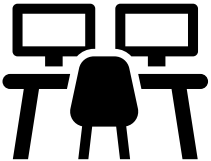

TYÖPAIKKAOMA- VARAISUUSASTE

Tampereen kaupunkiseudulla oli 190 619 työpaikkaa ja 189 842 työllistä eli työpaikkaomavaraisuusaste oli 100,4 prosenttia vuonna 2023. Omavaraisuusaste laski 0,7 prosenttiyksiköllä vuosien 2019-2023 aikana.

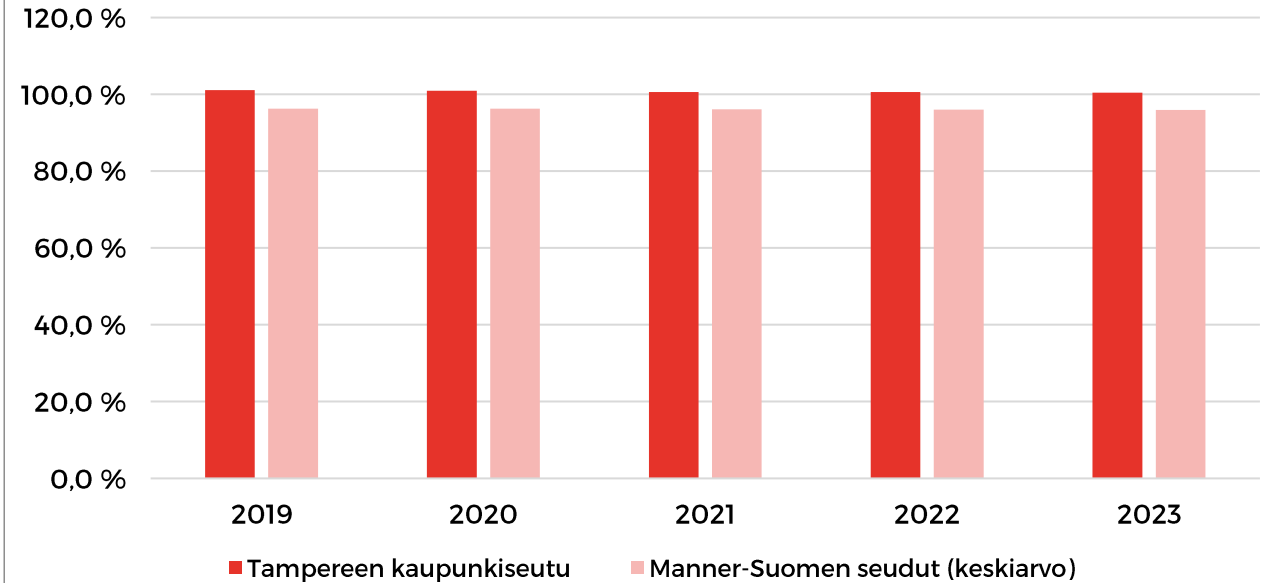

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN TYÖPAIKKAOMAVARAISUUS oli seutujen keskiarvoa korkeampi vuonna 2023. Tampereen kaupunkiseudun työpaikkaomavaraisuus oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä, mutta laski toiseksi eniten vuosina 2019-2023.

MANNER-SUOMEN SEUTUJEN TYÖPAIKKAOMAVARAISUUSASTE OLI KESKIARVOLTAAN 95,9 PROSENTTIA VUONNA 2023. Manner-Suomessa työpaikkaomavaraisuus oli vahvin Raahen (105,6 %) ja Helsingin (105,6 %) seuduilla sekä heikoin Etelä-Pirkanmaan seudulla (73,2 %).

Työpaikkaomavaraisuusaste 2019-2023

Verrokkiryhmä	Työpaikkaomavaraisuusaste 2019	Työpaikkaomavaraisuusaste 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunki-seutu	115,0 %	117,2 %	+2,2 %-yks	1
Tampereen kaupunkiseutu	101,1 %	100,4 %	-0,7 %-yks	18
Turun seutu	100,9 %	99,2 %	-1,7 %-yks	25
Oulun seutu	98,9 %	98,7 %	-0,2 %-yks	30

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

TALOUELLINEN HUOLTOSUHDE

Tampereen kaupunkiseudulla oli 120 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työllistä kohden vuonna 2023. Taloudellinen huoltosuhde laski 5,5 vuosien 2019-2023 aikana.

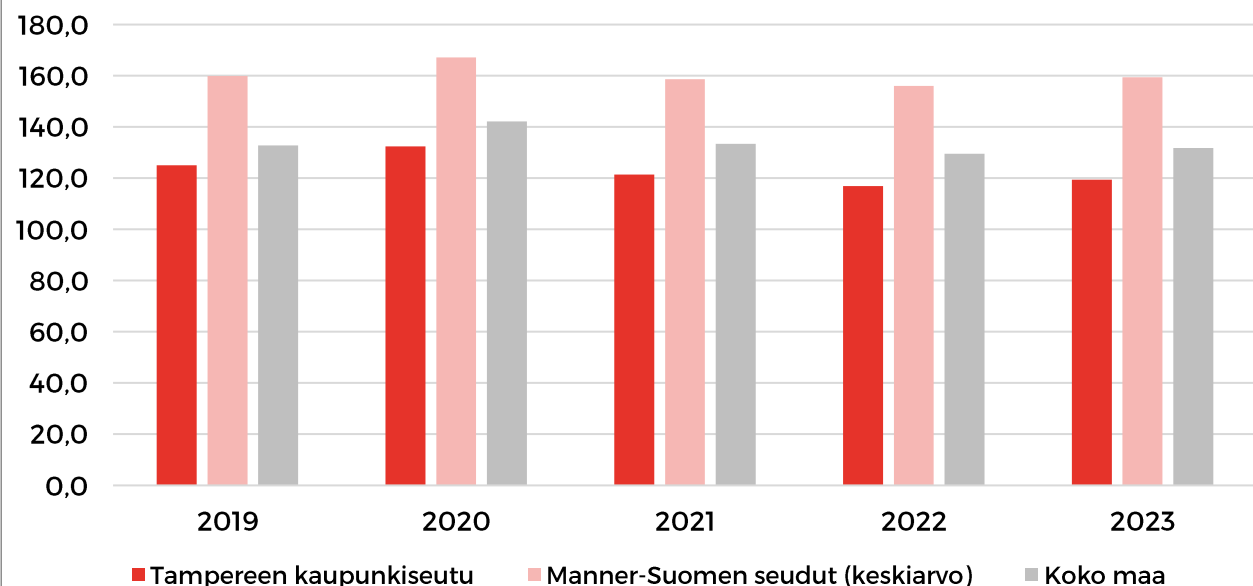

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE oli seutujen keskiarvoa ja koko maan arvoa vahvempi vuonna 2023. Tampereen kaupunkiseudun taloudellinen huoltosuhde oli toiseksi vahvin verrokkiryhmässä ja vahvistui kaikista eniten vuosina 2019-2023.

KOKO MAASSA TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE OLI 131,8 VUONNA 2023. Manner-Suomessa huoltosuhde oli vahvin Helsingin (110,8) ja Tunturi-Lapin (111,4) seuduilla sekä heikoin Koillis-Savon seudulla (219,4).

Taloudellinen huoltosuhde 2019-2023

Verrokkiryhmä	Taloudellinen huoltosuhde 2019	Taloudellinen huoltosuhde 2023 ↓	Muutos 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunki-seutu	105,0	109,0	+4,0	1
Tampereen kaupunkiseutu	125,0	119,5	-5,5	3
Turun seutu	124,4	121,8	-2,6	6
Oulun seutu	135,3	131,6	-3,7	12

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAMUUTOS

Tampereen kaupunkiseudulla oli 135 239 avoimen sektorin työpaikkaa vuonna 2023. Työpaikkojen määrä kasvoi 3 615 työpaikalla eli 2,7 prosentilla vuosien 2021-2023 aikana.

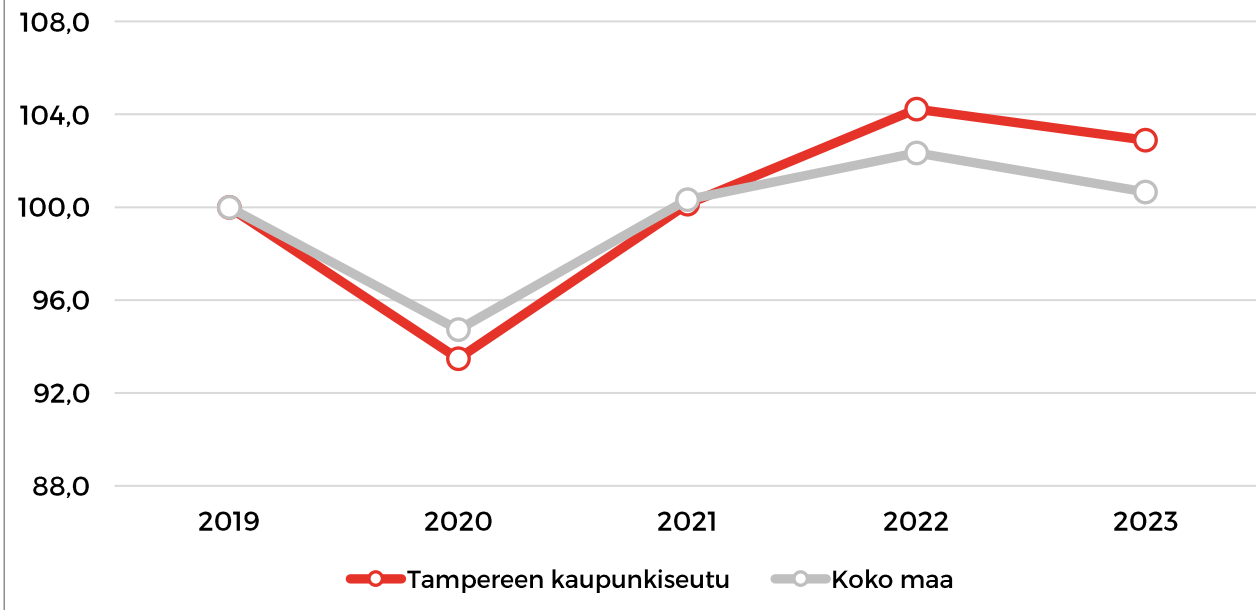
TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKOJEN SUHTEELLINEN KASVU oli seutujen keskiarvoa ja koko maan kasvua korkeampi vuosina 2021-2023. Tampereen kaupunkiseudun avoimen sektorin työpaikkojen määrä oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna toiseksi eniten vuosina 2019-2023.

KOKO MAASSA AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKAT KASVOIVAT 0,3 PROSENTILLA VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa avoimen sektorin työpaikat kasvoivat suhteellisesti eniten Tunturi-Lapin (+8,3 %), Pohjois-Lapin (+6,2 %) seuduilla sekä laskivat eniten Vakka-Suomen seudulla (-10,6 %).

Lähde: Tilastokeskus, StatFin, työssäkäynti

Avoimen sektorin työpaikkojen suhteellinen kehitys 2019-2023

Verrokkiryhmä	Avoimen sektorin työpaikat 2021	Avoimen sektorin työpaikat 2023	Muutos % 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunki-seutu	485 804	506 309	+4,2	3
Tampereen kaupunkiseutu	131 624	135 239	+2,7	4
Turun seutu	104 025	106 363	+2,2	5
Oulun seutu	75 422	76 621	+1,6	7

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

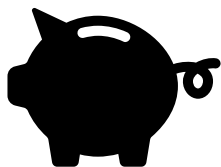

TALOUSLUKUINDEKSI

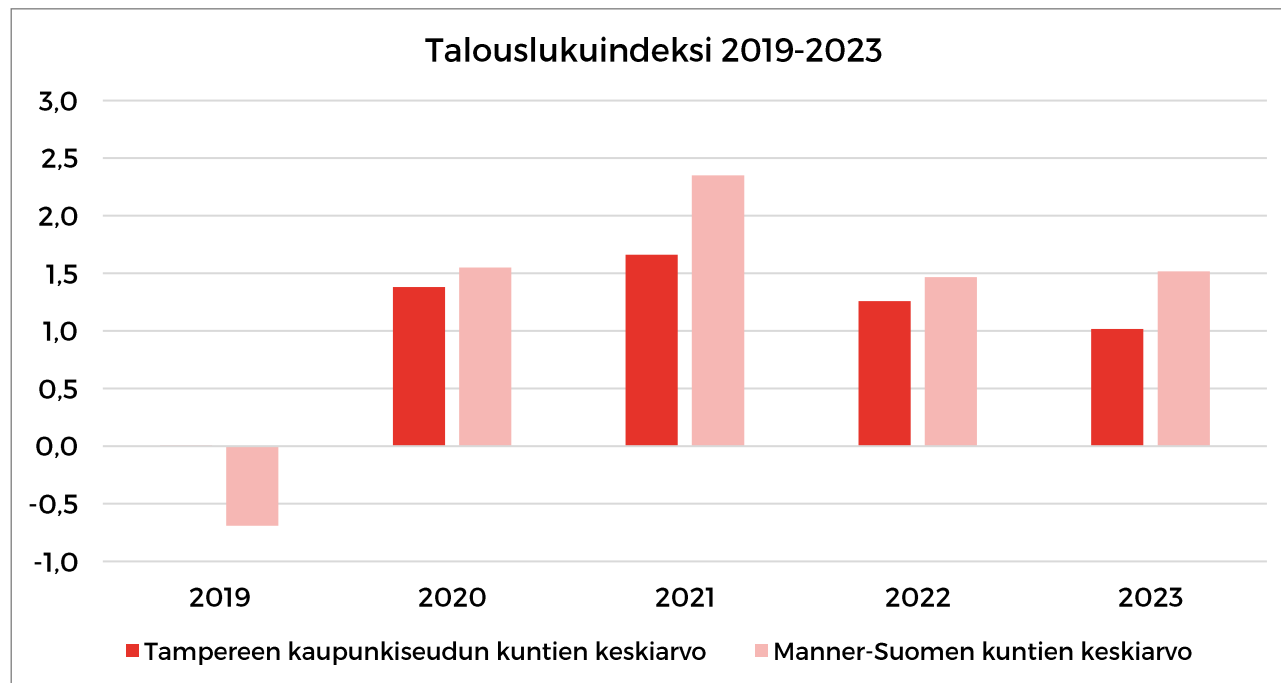
Tampereen kaupunkiseudun talouslukuindeksi oli positiivinen 1,0 vuonna 2023. Kuntatalouden liikkumavara on kasvaneiden investointitarpeiden takia suhteellisesti hieman keskimääräistä heikompi. Indeksi kasvoi 1,0 vuosien 2019-2023 aikana.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUUDN TALOUSLUKUINDEKSI oli Manner-Suomen kuntien keskiarvoa alhaisempi vuonna 2023. Tampereen kaupunki-seudun talouslukuindeksi oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä, mutta vahvistui toiseksi eniten vuosina 2019-2023.

MANNER-SUOMEN KUNTIEN TALOUSLUKUINDEKSI OLI KESKIVOLTAAN 1,5 VUONNA 2023. Manner-Suomessa talouslukuindeksi oli keskiarvoltaan vahvin Tunturi-Lapin (+9,7) ja Lounais-Pirkanmaan (+5,1) seuduilla sekä heikoin Kaustisen seudulla (-3,7).

Verrokkiryhmä	Talouslukuindeksi (ka.) 2019	Talouslukuindeksi (ka.) 2023 ↑	Muutos 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunki-seutu	+5,2	+5,8	+0,5	2
Turun seutu	-0,3	+1,5	+1,9	33
Tampereen kaupunkiseutu	0,0	+1,0	+1,0	41
Oulun seutu	0,0	+0,7	+0,7	44

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

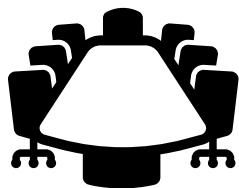

YRITYSPERUSTANTA

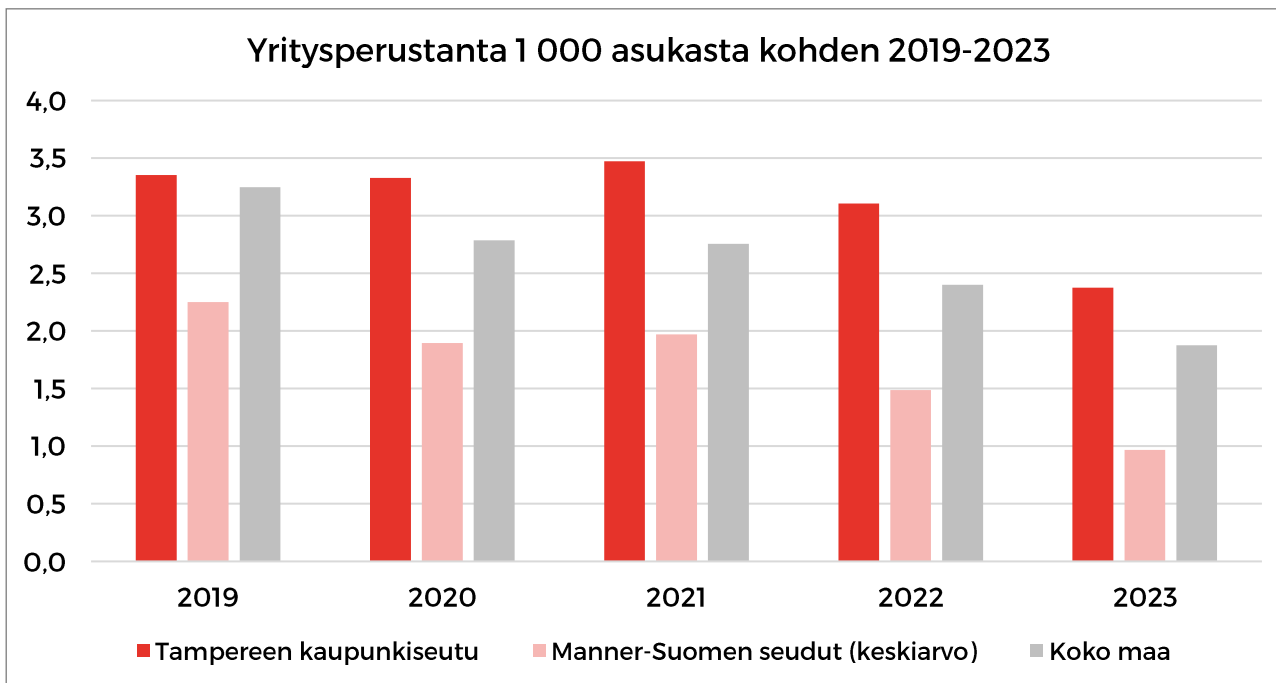
Tampereen kaupunkiseudun yritysperustanta oli positiivinen 990 yrityksellä eli 1 000 asukasta kohden 2,4 vuonna 2023.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN YRITYSPERUSTANTA 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli seutujen keskiarvoa ja koko maan arvoa korkeampi vuonna 2023. Tampereen kaupunkiseudun yritysperustanta 1 000 asukasta kohden oli kuitenkin kaikista alhaisin verrokkiryhmässä.

KOKO MAASSA YRITYSPERUSTANTA 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 1,9 VUONNA 2023. Manner-Suomessa yritysperustanta oli vahvin Tunturi-Lapin (+4,2) ja Rovaniemen (+3,4) seuduilla sekä heikoin Pielisen Karjalan seudulla (-1,0).

Verrokkiryhmä	Yritysperustanta 2023	Yritysperustanta (1 000 as. kohden) 2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunkiseutu	+4 013	+3,2	3
Oulun seutu	+660	+2,5	5
Turun seutu	+845	+2,4	6
Tampereen kaupunkiseutu	+990	+2,4	7

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

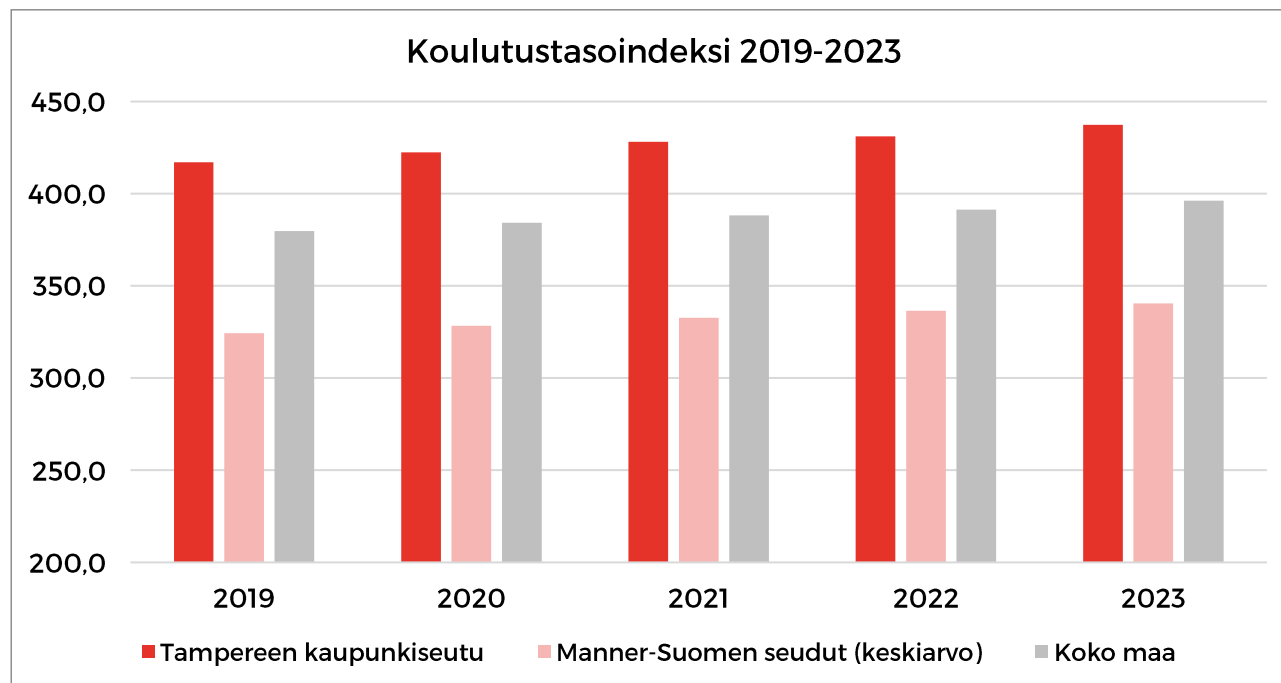
KOULUTUSTASO- INDEKSI

Tampereen kaupunkiseudulla perusasteen jälkeistä korkeinta tutkintoa suoritettiin keskimäärin 4,4 vuotta eli koulutustasoindeksi oli 437 vuonna 2023. Koulutustasoindeksi kasvoi 20:lla eli 4,8 prosentilla vuosien 2021-2023 aikana.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KOULUTUSTASOINDEKSI oli seutujen indeksin keskiarvoa sekä koko maan indeksiä vahvempi vuonna 2023. Tampereen kaupunkiseudun koulutustasoindeksi oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä, mutta kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna kaikista eniten vuosina 2019-2023.

KOKO MAASSA KOULUTUSTASOINDEKSI OLI 396 VUONNA 2023. Manner-Suomessa indeksi oli vahvin Oulun (446) ja Helsingin (445) seuduilla sekä heikoin Koillis-Savon seudulla (273).

Verrokkiryhmä	Koulutustasoindeksi 2019	Koulutustasoindeksi 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunki-seutu	452,3	462,7	+2,3 %	1
Oulun seutu	429,3	445,5	+3,8 %	2
Tampereen kaupunkiseutu	417,1	437,3	+4,8 %	3
Turun seutu	400,8	416,2	+3,8 %	6

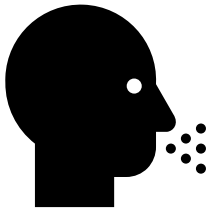

SAIRASTAVUUS- INDEKSI

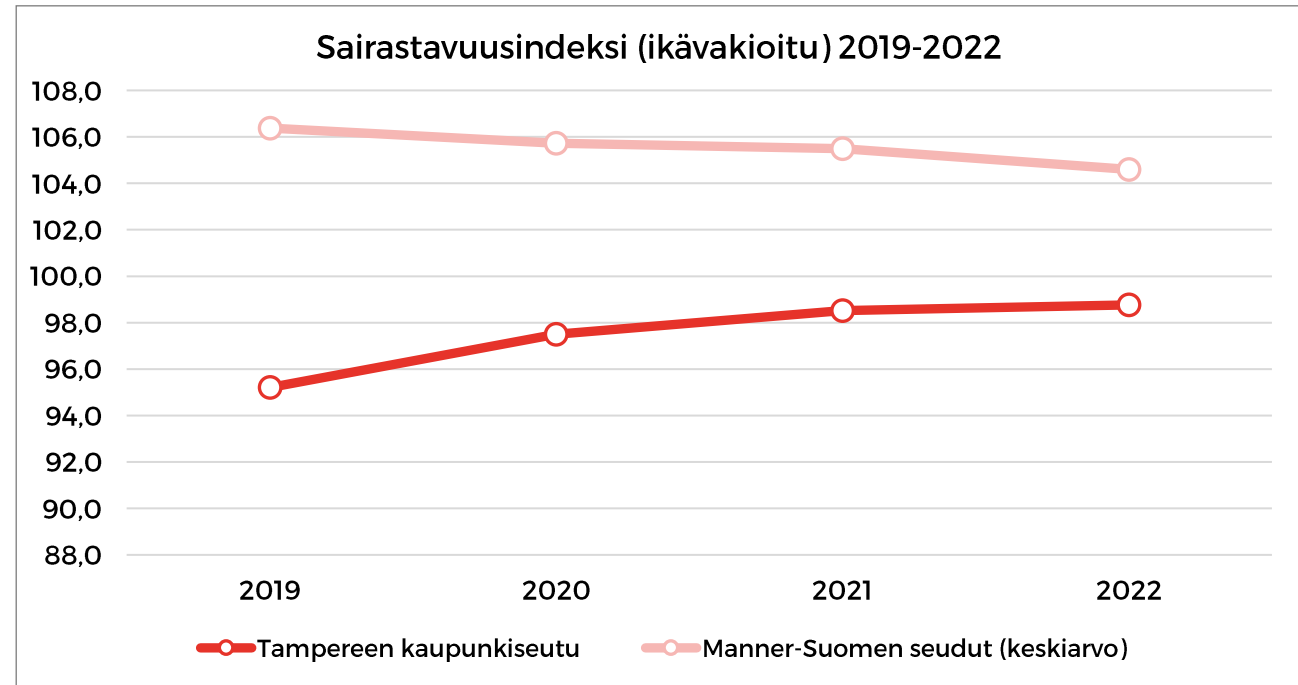
Tampereen kaupunkiseudun sairastavuusindeksi oli 98,8 vuonna 2022. Sairastavuusindeksi heikentyi 3,6 eli 3,7 prosentilla vuosien 2019-2022 aikana.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN SAIRASTAVUUSINDEKSI oli seutujen keskiarvoa vahvempi vuonna 2022. Tampereen kaupunkiseudun sairastavuusindeksi oli toiseksi vahvin verrokkiryhmässä, mutta heikentyi kaikista eniten vuosina 2019-2022.

MANNER-SUOMESSA SAIRASTAVUUSINDEKSI oli vahvin Suupohjan rannikko-seudulla (78,5) ja Pietarsaaren seudulla (79,9) sekä heikoin Koillis-Savon seudulla (149,8) vuonna 2022.

Verrokkiryhmä	Sairastavuusindeksi 2019	Sairastavuusindeksi 2022 ↓	Muutos % 2019-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunki-seutu	90,7	89,6	-1,2 %	4
Tampereen kaupunkiseutu	95,2	98,8	+3,7 %	16
Turun seutu	100,2	100,4	+0,2 %	20
Oulun seutu	107,7	107,9	+0,2 %	42

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

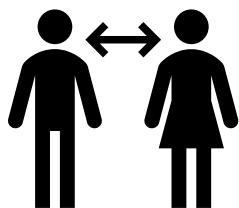

VÄESTÖNMUUTOS

Tampereen kaupunkiseudun väkiluku oli noin 416 600 henkilöä vuonna 2023. Väkiluku kasvoi noin 22 800 henkilöllä eli 5,8 prosentilla vuosien 2019-2023 aikana.

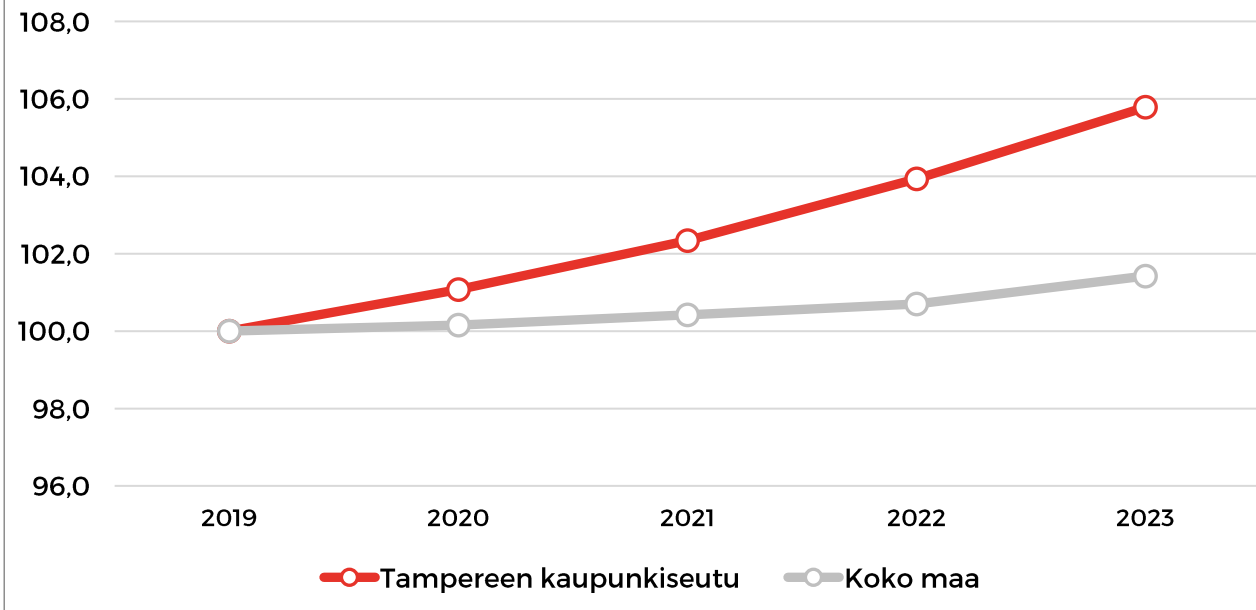

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN SUHTEELLINEN VÄESTÖNKASVU oli seutujen keskiarvoa ja koko maan kasvua korkeampi vuosina 2019-2023. Tampereen kaupunkiseudun väkiluku oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä ja suhteellinen väestönkasvu kaikista korkeinta tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA VÄKILUKU KASVOI 1,4 PROSENTILLA VUOSINA 2019-2023. Manner-Suomessa suhteellinen väestönkehitys oli korkeita Tampereen (+5,4 %) ja Helsingin (+4,5 %) seuduilla sekä alhaisinta Koillis-Savon seudulla (-8,7 %).

Suhteellinen väestönkehitys 2019-2023

Verrokkiryhmä	Väestö 2019	Väestö 2023	Muutos % 2019-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Tampereen kaupunkiseutu	393 850	416 629	+5,8 %	1
Pääkaupunki-seutu	1 187 138	1 246 237	+5,0 %	2
Turun seutu	332 288	346 644	+4,3 %	3
Oulun seutu	252 559	262 736	+4,0 %	4

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

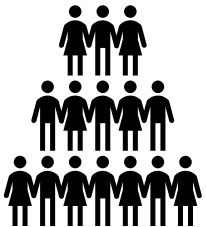

MDI:N VÄESTÖENNUSTE

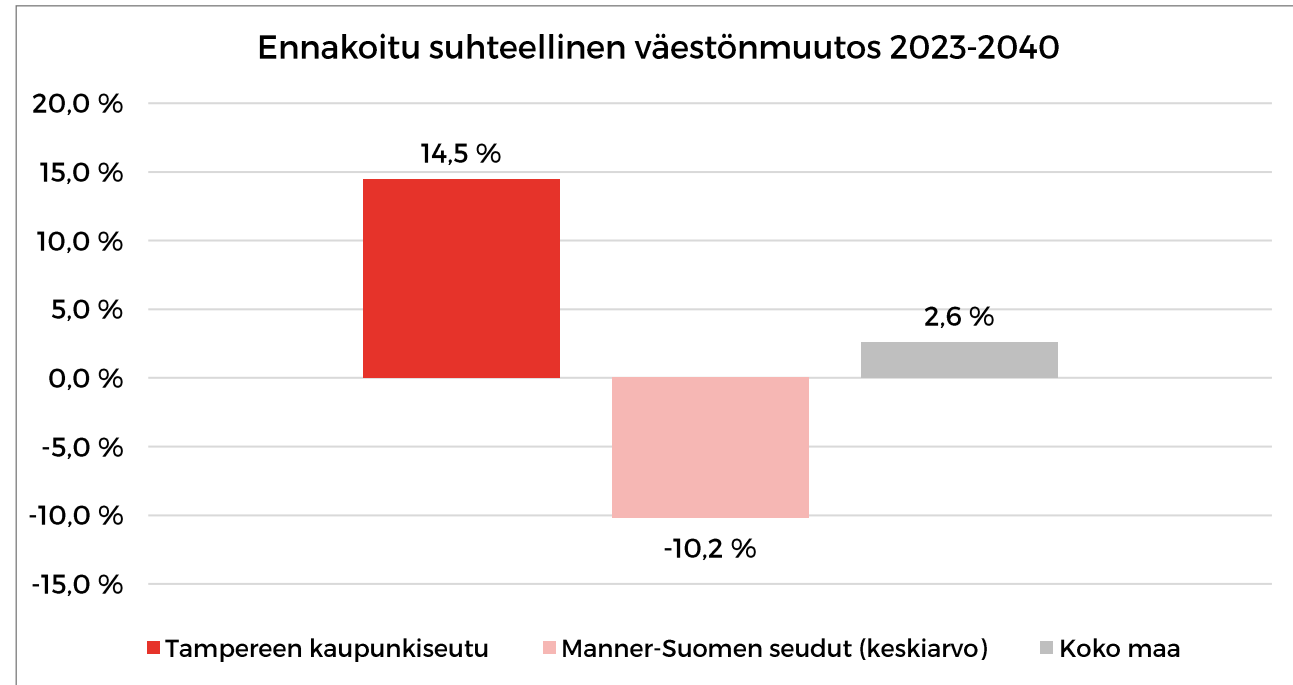
Tampereen kaupunkiseudun väkiluvun ennakoidaan olevan noin 476 960 henkilöä vuonna 2040. Väkiluvun ennakoidaan kasvavan noin 60 330 henkilöllä eli 14,5 prosentilla vuosien 2023-2040 aikana.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN SUHTEELLISEN VÄESTÖNKASVUN ENNAKOIDAAN olevan seutujen keskiarvoa ja koko maan kasvua korkeampaa vuosina 2023-2040. **Tampereen kaupunkiseudun väkiluvun ennakoidaan olevan toiseksi korkein verrokkiryhmässä ja suhteellisen väestönkasvun olevan toiseksi korkeinta tarkastelujakson aikana.**

KOKO MAASSA VÄKILUKUN ENNAKOIDAAN KASVAVAN 2,6 PROSENTILLA VUOSINA 2023-2040. Manner-Suomessa suhteellisen väestönkehityksen ennakoidaan olevan korkeinta Helsingin (+14,1 %) ja Tampereen (+13,7 %) seuduilla sekä alhaisinta Pielisen Karjalan seudulla (-25,0 %).

Verrokkiryhmä	Väestö 2023	Väestö 2040	Muutos % 2023-2040 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunki-seutu	1 246 237	1 448 414	+16,2 %	1
Tampereen kaupunkiseutu	416 629	476 958	+14,5 %	2
Turun seutu	346 644	390 196	+12,6 %	3
Oulun seutu	262 736	286 111	+8,9 %	4

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO

Tampereen kaupunkiseutu sai muuttovoittoa työllisistä yhteensä 4 735 henkilöä vuosina 2021-2023. Kaupunkiseudun työllisten nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli +3,9.

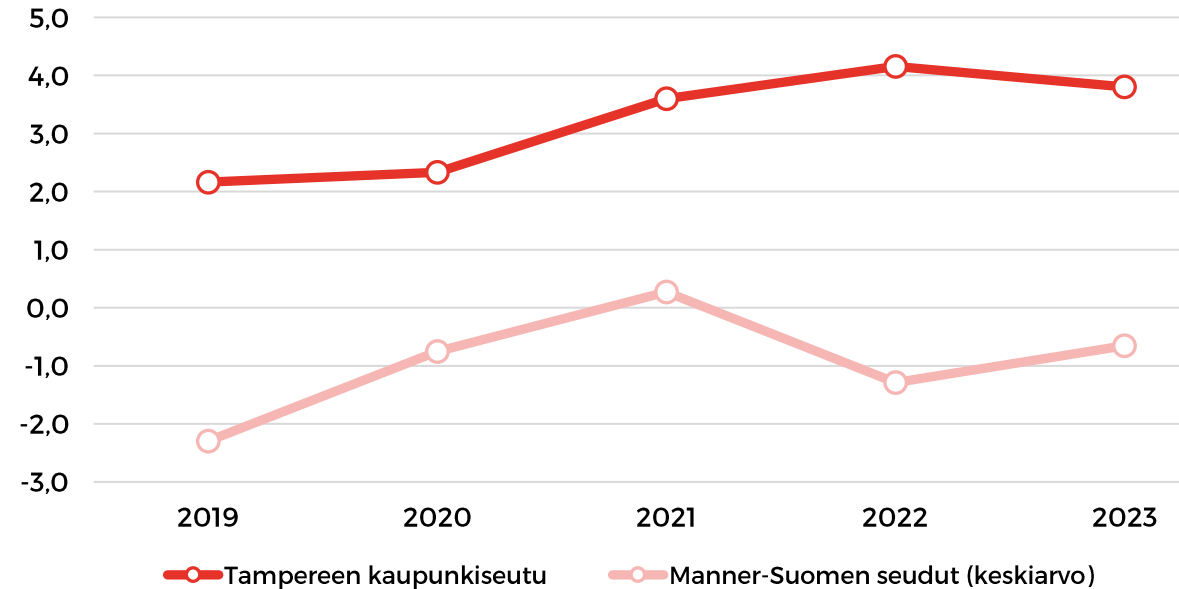

TAMPEREEN KAUPUNKISEUUDN TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli seutujen nettomuuton keskiarvoa suurempi vuosina 2021-2023. Tampereen kaupunki-seudun nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

MANNER-SUOMESSA TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Tunturi-Lapin (+15,3) ja Pohjois-Lapin (+9,3) seuduilla sekä alhaisin Lappeenrannan seudulla (-6,0) vuosina 2021-2023.

Työllisten nettomuutto (1000 asukasta kohden) 2021-2023

Verrokkiryhmä	Työllisten nettomuutto 2021-2023	Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Tampereen kaupunkiseutu	+4 735	+3,9	4
Turun seutu	+745	+0,7	16
Pääkaupunkiseutu	+54	0,0	19
Oulun seutu	-481	-0,6	25

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS

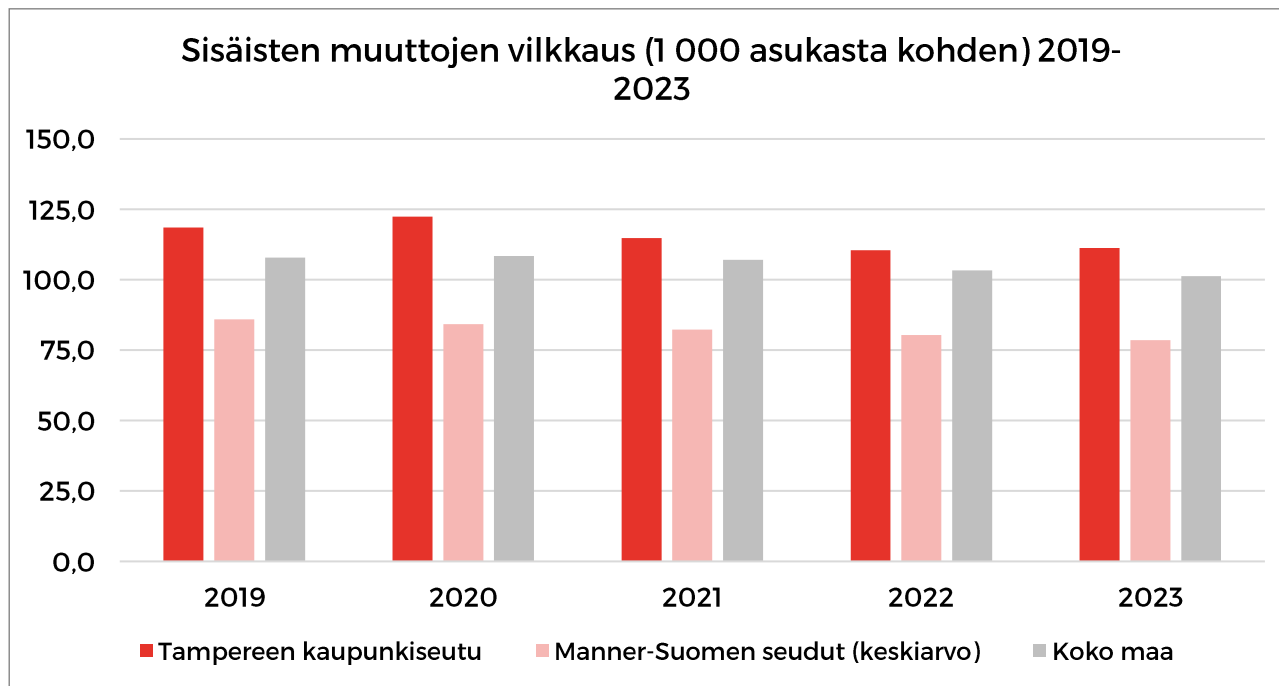
Tampereen kaupunkiseudun rajojen sisällä tapahtui yhteensä 137 859 sisäistä muuttoa vuosina 2021-2023. Kaupunkiseudun sisäisten muuttojen vilkkaus 1 000 asukasta kohden oli yhteensä 112,2.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli seutujen keskiarvoa ja koko maan arvoa korkeampi vuosina 2021-2023. Tampereen kaupunkiseudun sisäisten muuttojen vilkkaus oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 103,7 VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa muuttojen määrä 1 000 asukasta kohden oli suurinta Rovaniemen (138,1) ja Kuopion (130,3) seuduilla sekä alhaisinta Järviseudulla (48,7).

Verrokkiryhmä	Sisäisten muuttojen määrä 2021-2023	Sisäisten muuttojen määrä (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunkiseutu	513 361	139,7	1
Oulun seutu	99 492	127,6	4
Tampereen kaupunkiseutu	137 859	112,2	6
Turun seutu	101 391	98,9	10

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

VALMISTUNEET ASUNNOT

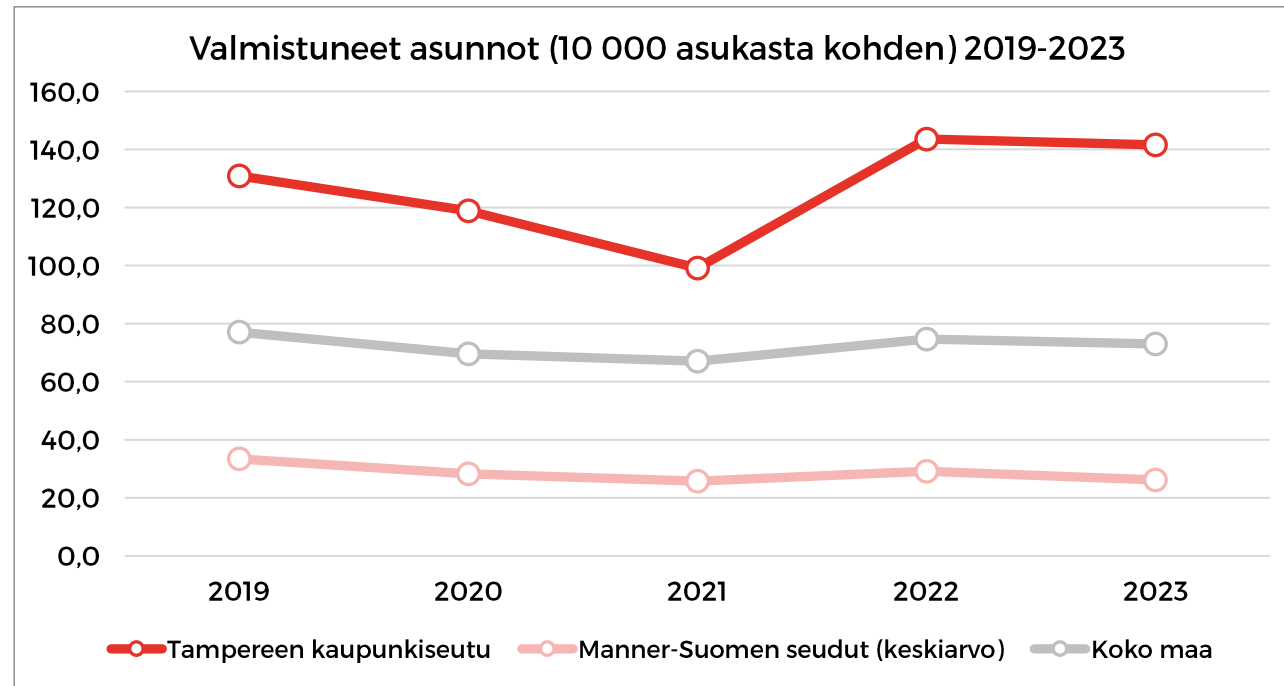
Tampereen kaupunkiseudulla valmistui yhteensä 15 722 asuntoa vuosina 2021-2023. Kaupunkiseudulle valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli yhteensä 128,3.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDULLA VALMISTUNEIDEN ASUNTOJEN MÄÄRÄ 10 000 ASUKASTA KOHDEN oli seutujen keskiarvoa ja koko maan arvoa selkeästi korkeampi vuosina 2021-2023. Tampereen kaupunkiseudulla valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli kaikista korkein verrokki-ryhmässä tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA ASUNTOJA VALMISTUI 10 000 ASUKASTA KOHDEN YHTEENSÄ 72 VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa asuntoja valmistui 10 000 asukasta kohden eniten Tampereen (123,6) ja Helsingin (115,7) seuduilla sekä vähiten Jämsän seudulla (2,1).

Verrokkiryhmä	Valmistuneet asunnot 2021-2023	Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Tampereen kaupunkiseutu	15 772	128,3	1
Pääkaupunkiseutu	44 672	121,6	2
Turun seutu	10 549	102,9	3
Oulun seutu	7 491	96,1	4

VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT

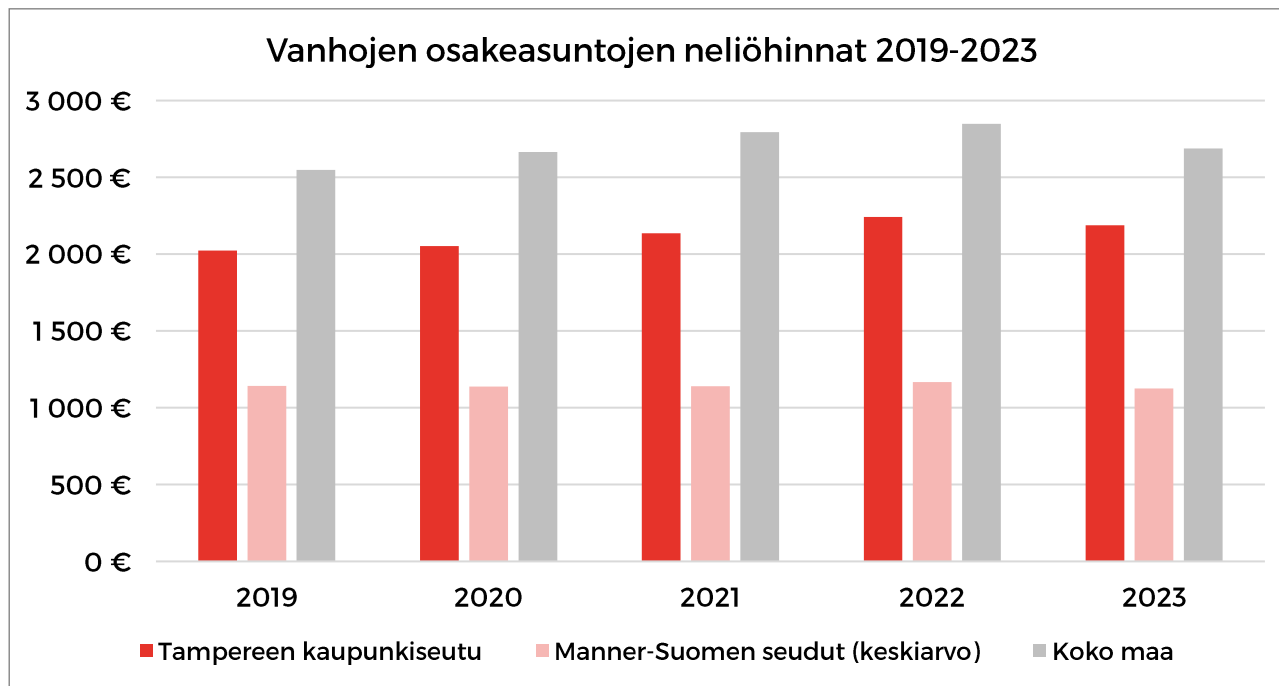
Tampereen kaupunkiseudun vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat 2 187 euroa vuonna 2023. Neliöhinnat kasvoivat 164 eurolla eli 8,1 prosentilla vuosien 2019-2023 aikana.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT olivat seutujen keskiarvoa korkeammat, mutta koko maan hintoja alhaisemmat vuonna 2023. Tampereen kaupunkiseudun neliöhinnat olivat toiseksi korkeimmat verrokkiryhmässä, mutta kasvoivat suhteellisesti tarkasteltuna toiseksi vähiten vuosina 2019-2023.

KOKO MAASSA VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT OLIVAT 2 688 EUROA VUONNA 2023. Manner-Suomessa neliöhinnat olivat korkeimmat Helsingin (2 587 €), Porvoon (2 580 €) ja Tunturi-Lapin (2 064 €) seuduilla.

Verrokkiryhmä	Neliöhinta 2019	Neliöhinta 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Pääkaupunki-seutu	3 798 €	4 118 €	+8,4 %	1
Tampereen kaupunkiseutu	2 023 €	2 187 €	+8,1 %	3
Turun seutu	1 811 €	1 879 €	+3,8 %	5
Oulun seutu	1 393 €	1 577 €	+13,3 %	9

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

ULKOMAALAI- TAUSTAISTEN OSUUS

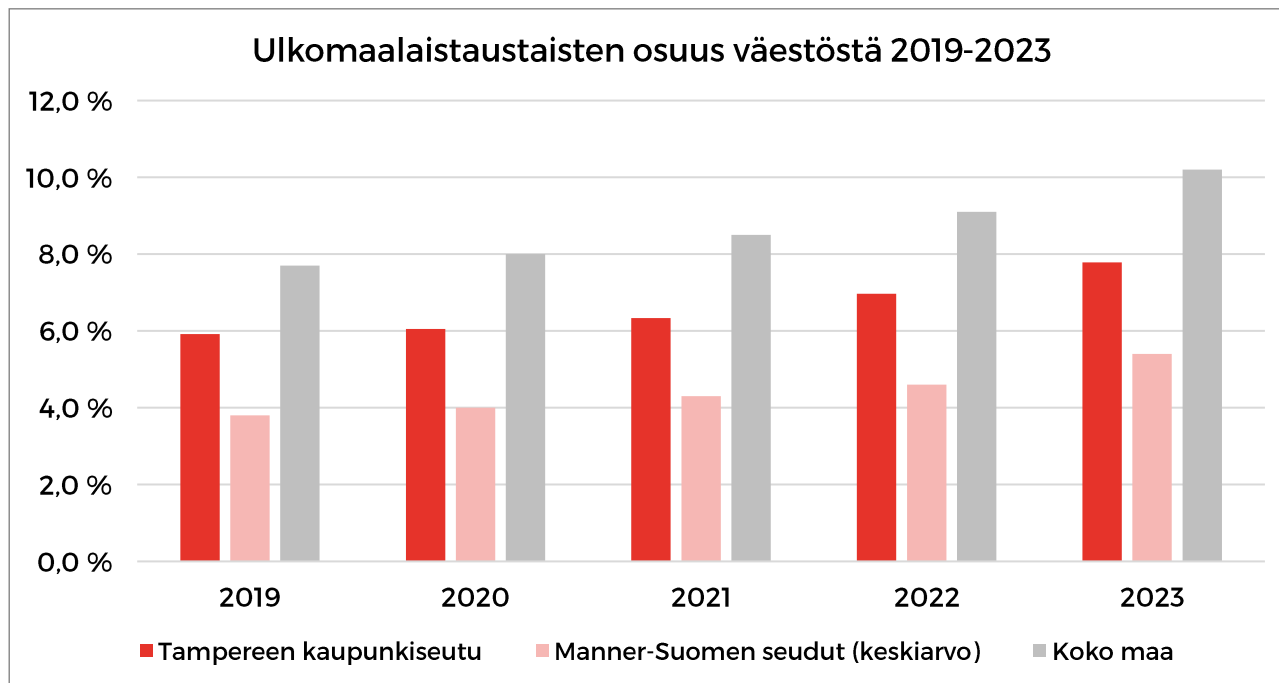
Tampereen kaupunkiseudulla asui yhteensä 32 435 ulkomaalaistaustaista henkilöä vuonna 2023. Kaupunkiseudun ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus väestöstä oli yhteensä 7,8 prosenttia ja osuus kasvoi 1,9 prosenttiyksiköllä vuosien 2019-2023 aikana.

**TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN ULKOMAALAI-
TAUSTAISTEN
HENKILÖIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ** oli seutujen keskiarvoa korkeampi, mutta koko maan osuuksia selkeästi alhaisempi vuonna 2023. Tampereen kaupunkiseudun ulkomaalaistaustaisten osuus oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä ja kasvoi toiseksi vähiten vuosina 2019-2023.

**KOKO MAASSA ULKOMAALAI-
TAUSTAISTEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 10,2
PROSENTTIA VUONNA 2023.** Manner-Suomessa ulkomaalaistaustaisten osuus oli korkein Helsingin seudulla (19,0 %) ja Suupohjan rannikkoseudulla (16,0 %) sekä alhaisin Nivala-Haapajärven seudulla (1,7 %).

Verrokkiryhmä	Ulkomaalais- taustaisten osuus 2019	Ulkomaalais- taustaisten osuus 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner- Suomessa /66
Pääkaupunki- seutu	17,6 %	22,3 %	+4,7 %-yks	1
Turun seutu	8,8 %	11,7 %	+2,8 %-yks	3
Tampereen kaupunkiseutu	5,9 %	7,8 %	+1,9 %-yks	11
Oulun seutu	3,8 %	5,2 %	+1,4 %-yks	26

*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

OPIKELIJOIDEN OSUUS

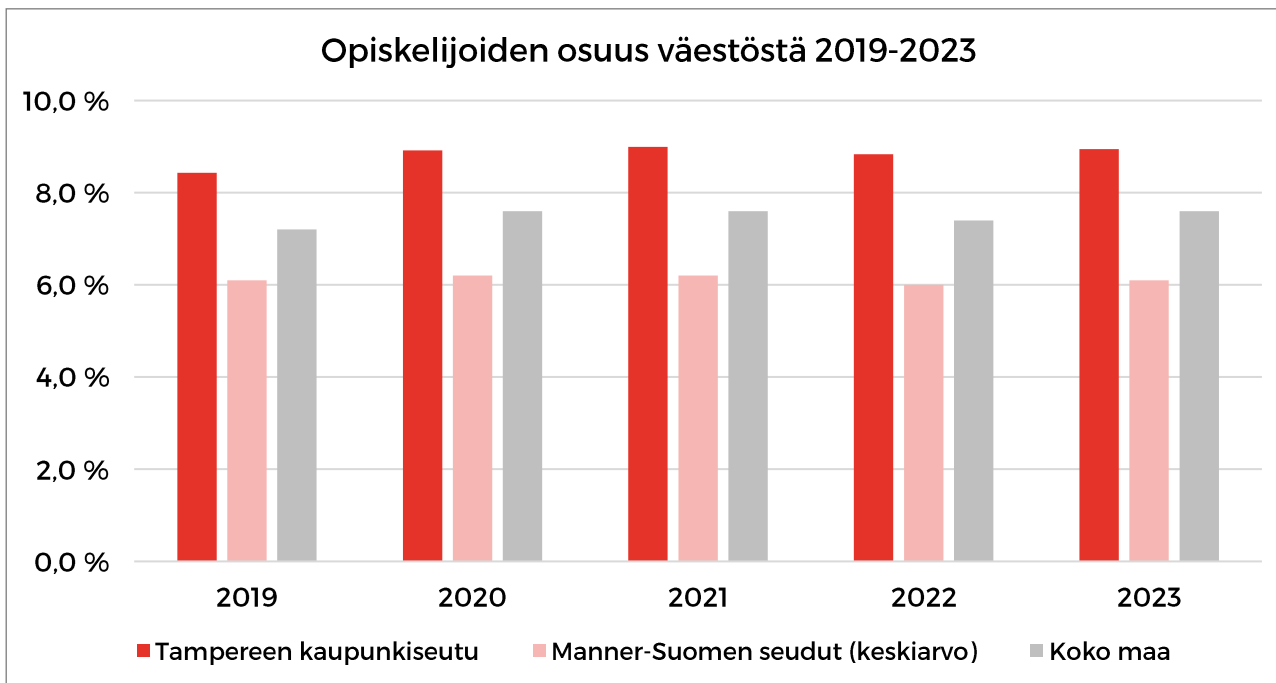
Tampereen kaupunkiseudulla oli yhteensä 37 277 opiskelijaa vuonna 2023. Kaupunkiseudun opiskelijoiden osuus väestöstä oli yhteensä 8,9 prosenttia ja osuus kasvoi 0,5 prosenttiyksiköllä vuosien 2019-2023 aikana.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ oli seutujen osuuksien keskiarvoa ja koko maan osuuksia korkeampi vuonna 2023. Tampereen kaupunkiseudun opiskelijoiden osuus oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä, mutta kasvoi toiseksi vähiten vuosina 2019-2023.

KOKO MAASSA OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 7,6 PROSENTTIA VUONNA 2023. Manner-Suomessa opiskelijoiden osuus oli korkein Oulun (10,4 %) ja Jyväskylän (10,1 %) seuduilla sekä alhaisin Itä-Lapin seudulla (3,6 %).

Verrokkiryhmä	Opiskelijoiden osuus 2019	Opiskelijoiden osuus 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Oulun seutu	9,8 %	10,4 %	+0,6 %-yks	1
Tampereen kaupunkiseutu	8,4 %	8,9 %	+0,5 %-yks	4
Turun seutu	8,2 %	8,5 %	+0,3 %-yks	8
Pääkaupunkiseutu	7,6 %	8,2 %	+0,6 %-yks	9

15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO

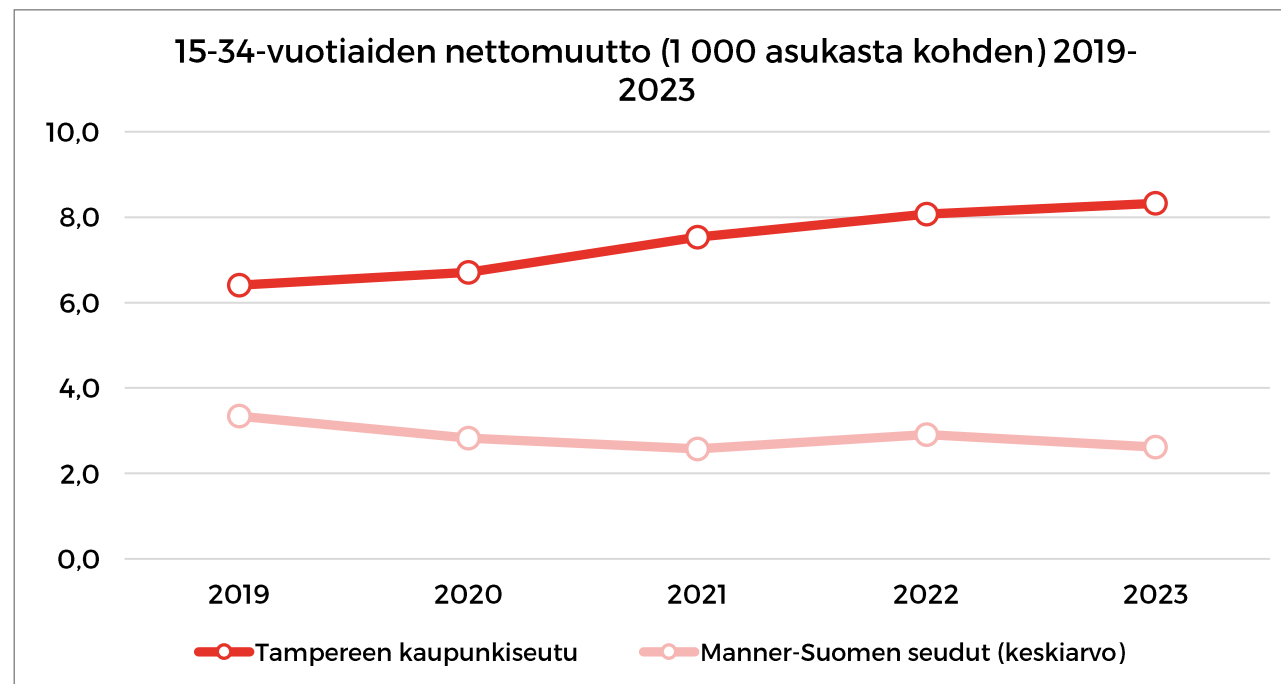
Tampereen kaupunkiseutu sai muuttovoittoa 15-34-vuotiaista 9 749 henkilöä vuosina 2021-2023. Kaupunkiseudun 15-34-vuotiaiden nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli yhteensä +7,9.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli seutujen nettomuuton keskiarvoa huomattavasti korkeampi vuosina 2021-2023. Tampereen kaupunkiseudun nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

MANNER-SUOMESSA 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Tampereen (+7,4) ja Tunturi-Lapin (+5,3) seuduilla sekä alhaisin Järviseudulla (-10,6) vuosina 2021-2023.

Verrokkiryhmä	15-34-vuotiaiden nettomuutto 2021-2023	15-34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Tampereen kaupunkiseutu	+9 749	+7,9	1
Turun seutu	+4 320	+4,2	3
Pääkaupunkiseutu	+14 275	+3,9	4
Oulun seutu	+1 679	+2,2	6

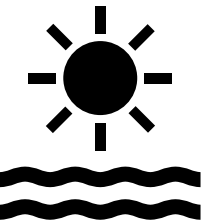

KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ

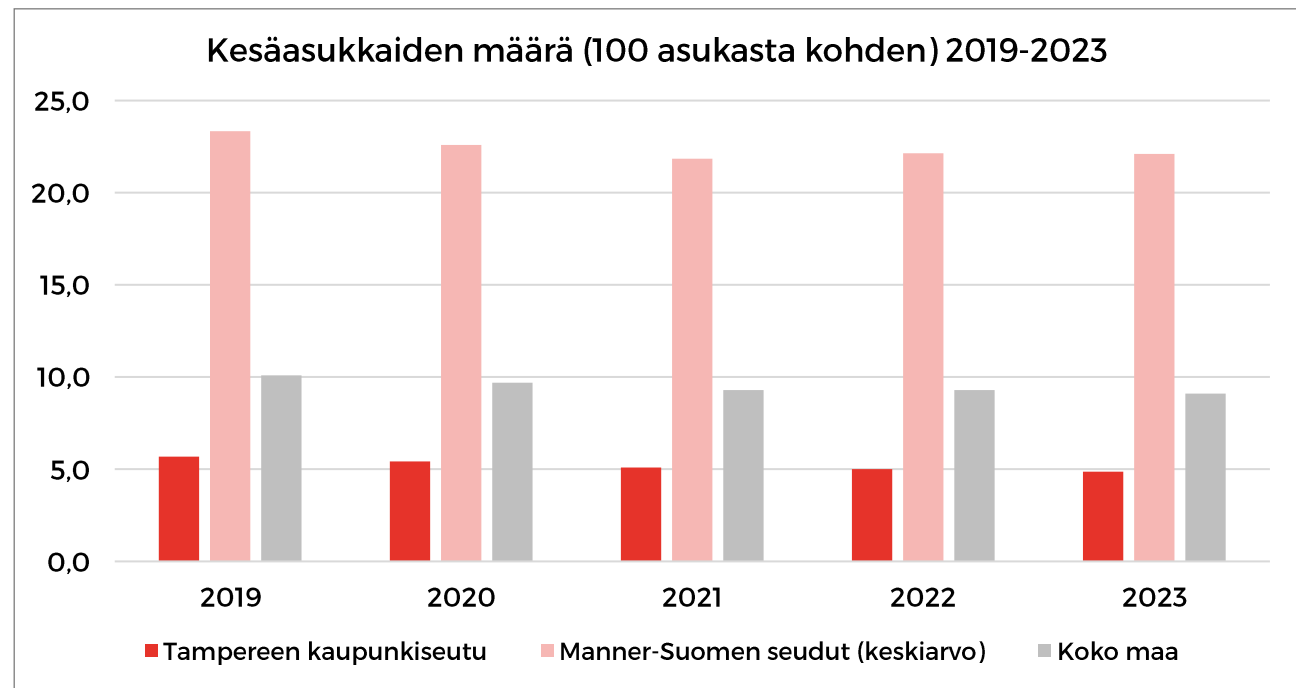
Tampereen kaupunkiseudulla oli yhteensä 20 277 kesäasukasta vuonna 2023. Kaupunkiseudun kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli yhteensä 4,9.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN oli seutujen keskiarvoa ja koko maan arvoa alhaisempi vuonna 2023. Tampereen kaupunkiseudun kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli kaikista korkein verrokkiryhmässä, mutta laski kaikista eniten vuosien 2019-2023 aikana.

KOKO MAASSA KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN OLI 9,1 VUONNA 2023. Manner-Suomessa kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurin Joutsan (88,6), Turunmaan (73,6) ja Tunturi-Lapin (61,3) seuduilla.

Verrokkiryhmä	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2019	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2023 ↑	Muutos 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /66
Tampereen kaupunkiseutu	5,7	4,9	-0,8	60
Turun seutu	3,8	3,3	-0,5	62
Oulun seutu	1,3	1,2	-0,1	65
Pääkaupunkiseutu	0,1	0,1	0,0	66

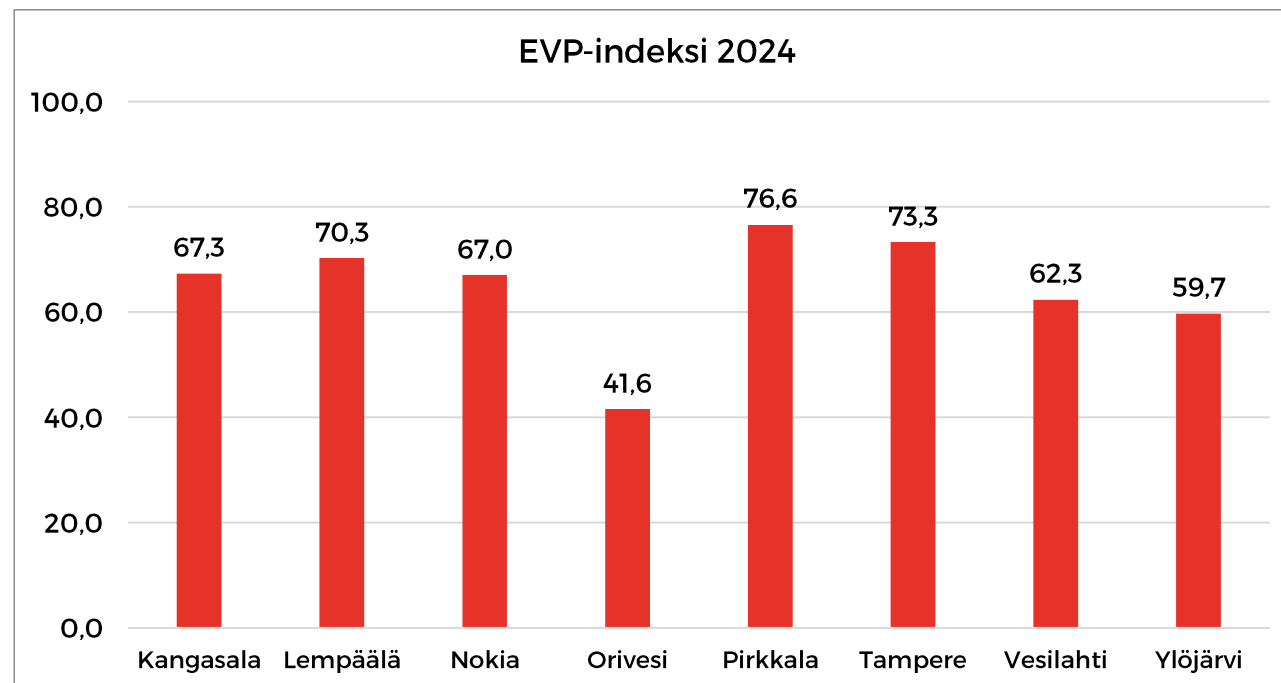
*HUOM! Pääkaupunkiseutu ja Tampereen kaupunkiseutu ovat korvanneet Helsingin ja Tampereen seudut sijoitus sarakkeessa.

2. Tampereen kaupunkiseudun kuntien EVP-indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli 73,6 vuonna 2024. Kaupunkiseudun elinvoimaindeksi oli 63,7 ja vetovoimaindeksi 83,5.

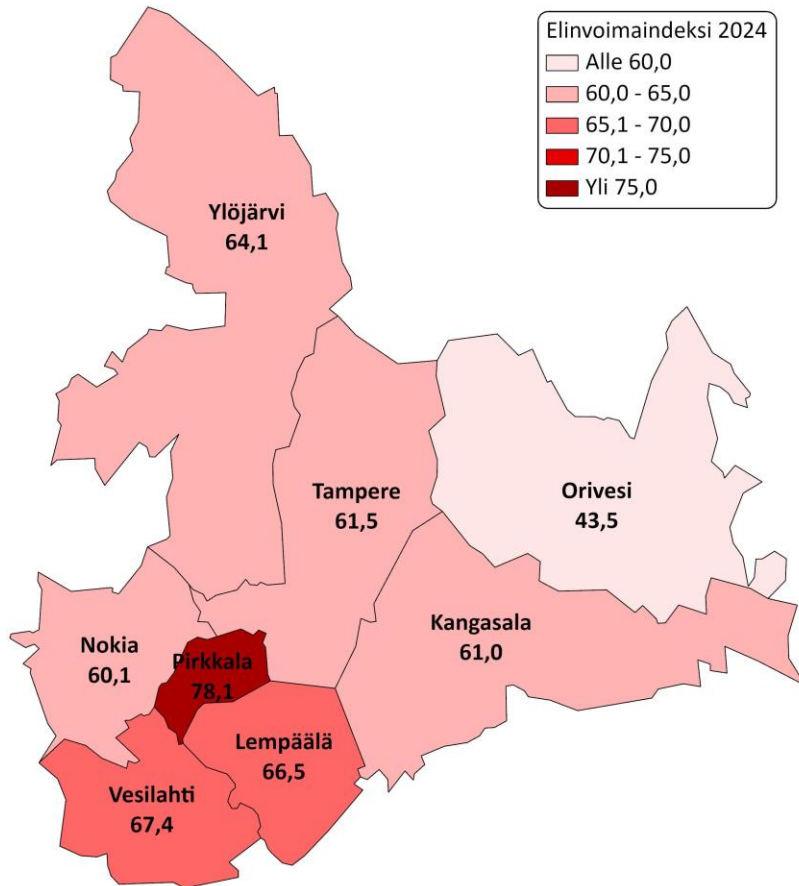
- **Tampereen kaupunkiseudulla EVP-indeksi oli vahvin** Pirkkalassa (76,6), Tampereella (73,3) sekä Lempäälässä (70,3) ja heikoin Orivedellä (41,6), Ylöjärvellä (59,7) sekä Vesilahdessa (62,3).
- **Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli heikompi kuin** pääkaupunkiseudulla, mutta vahvempi kuin Oulun ja Turun seuduilla.
- Tampereen kaupunkiseudulla elinvoimaindeksi oli selkeästi heikompi kuin pääkaupunkiseudulla johtuen erityisesti heikommasta talouslukuindeksistä ja sairastavuusindeksistä, mutta myös tulonsaajien mediaanitulot ja yrityspenustanta olivat selkeästi alhaisemmat.
- Vetovoimaindeksi oli sen sijaan lähes samaa tasoa pääkaupunkiseudun kanssa. Tampereen kaupunkiseudulla on erittäin vahvat luvut muun muassa väestönkehityksessä, 15-34-vuotiaiden nettomuutossa, rakennustuotannossa, alueen sisäisissä muutoissa sekä opiskelijoiden osuudessa.
- **Manner-Suomessa EVP-indeksi oli vahvin** Espoossa (81,9), Helsingissä (80,4) ja Kittilässä (80,3). EVP-indeksi oli heikoin Kaavilla (18,9), Kyyjärvellä (19,0) ja Pyhäjärvellä (19,9).

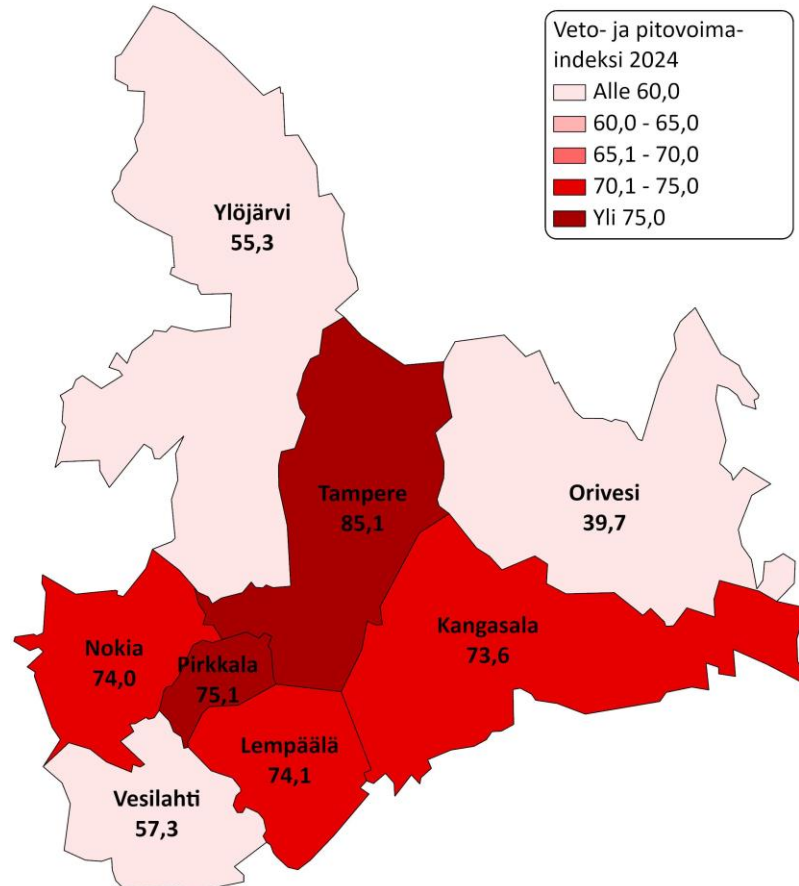
Verrokkiryhmä	Elinvoimaindeksi 2024	Vetovoimaindeksi 2024	EVP-indeksi 2024
Pääkaupunkiseutu	79,4	84,1	81,7
Tampereen kaupunkiseutu	63,7	83,5	73,6
Turun seutu	62,8	80,6	71,7
Oulun seutu	58,3	70,6	64,5

EVP-indeksi Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

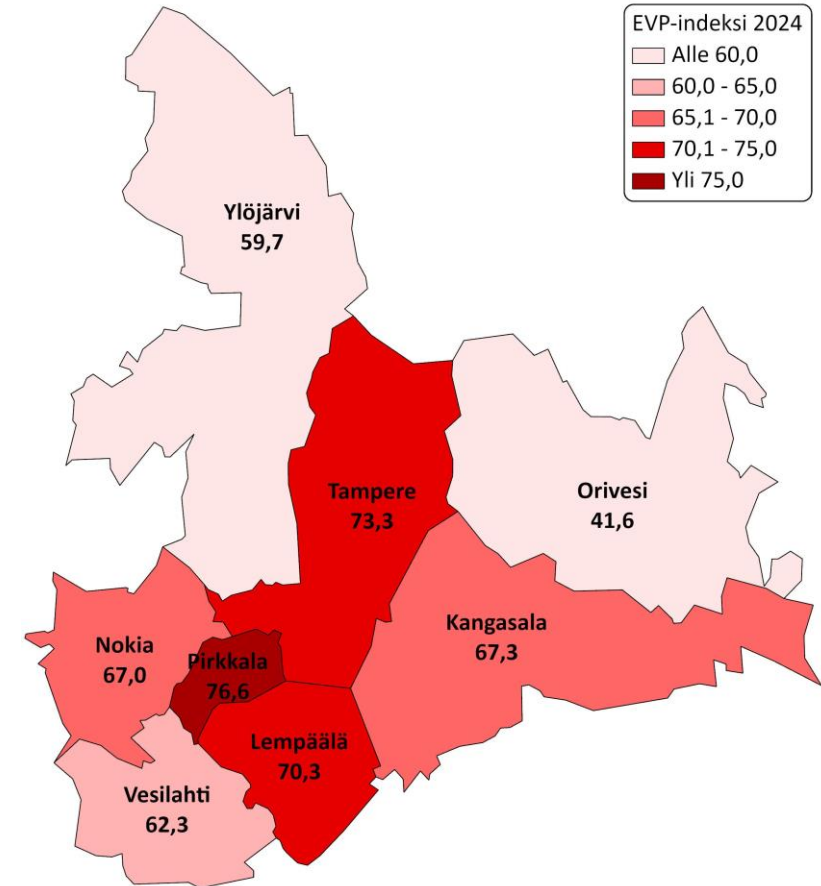
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

EVP-indeksi

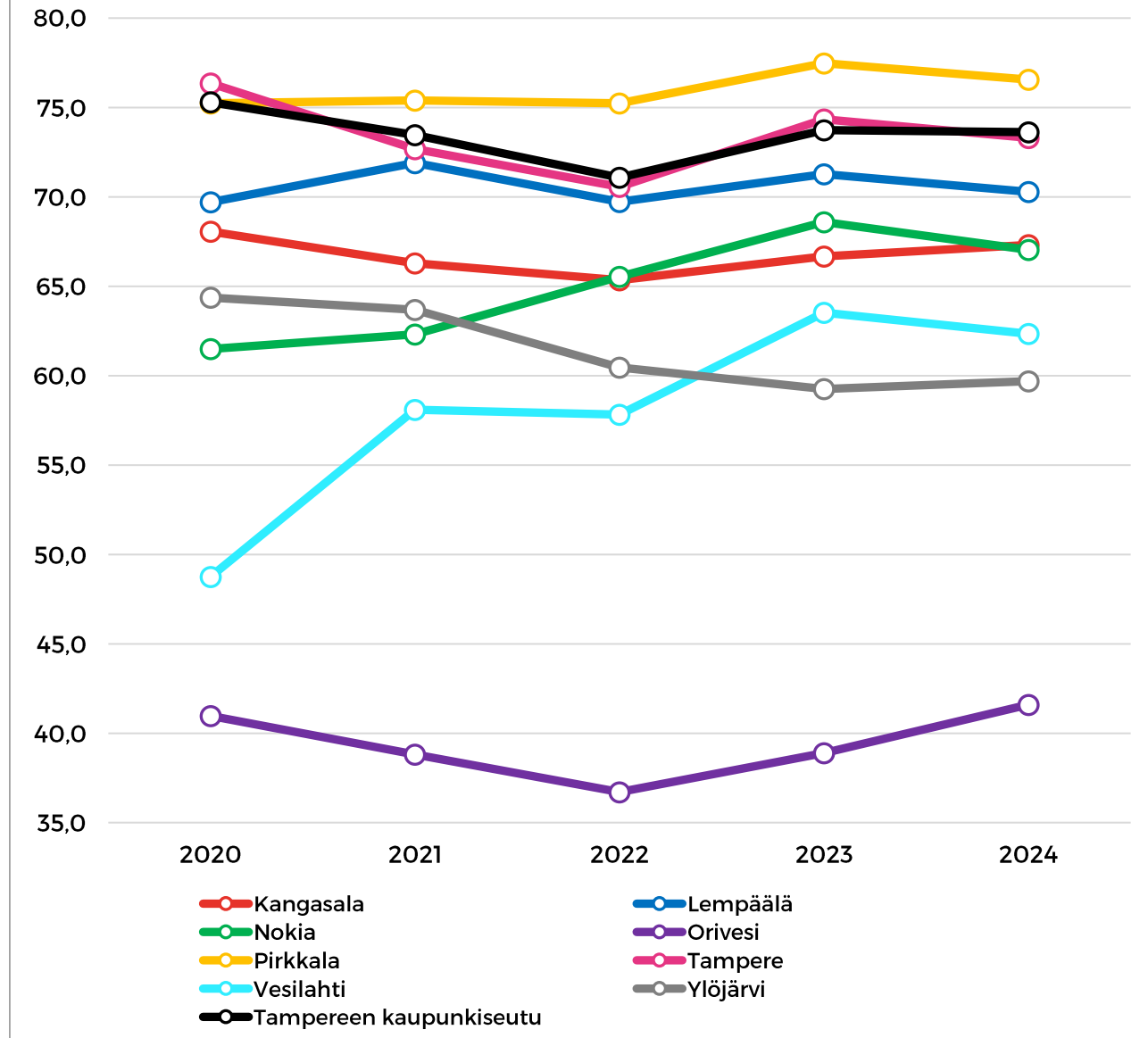

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksin kehitys

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi laski 1,7 vuosien 2020-2024 aikana. Elinvoimaindeksi laski 2,6 ja veto- ja pitovoimaindeksi 0,7 ajan-jakson aikana.

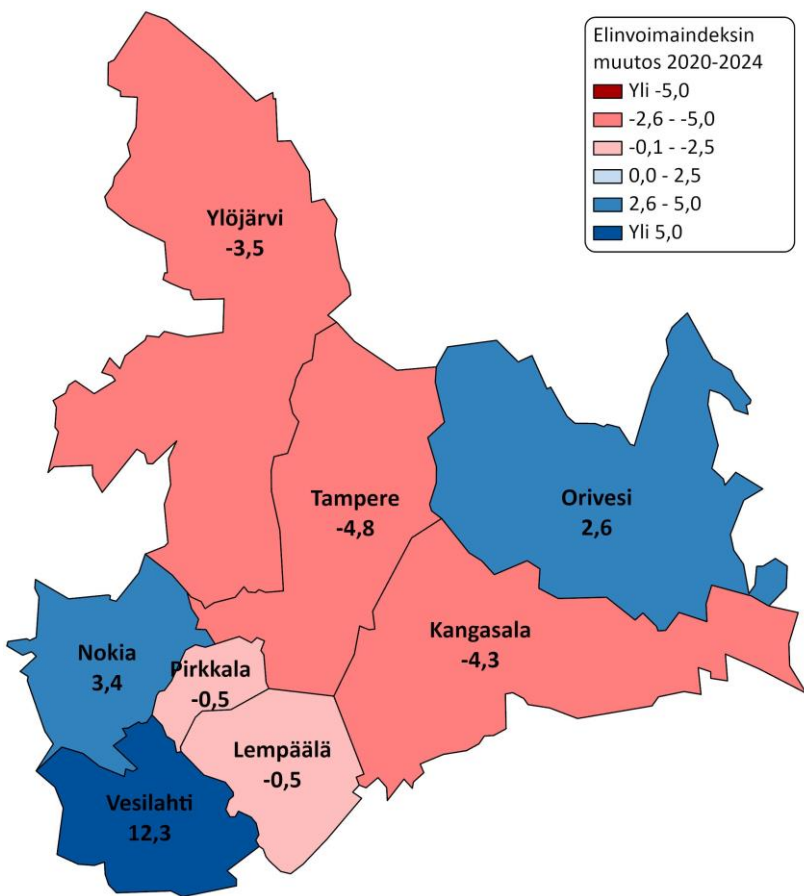
- Kaupunkiseudun indeksin laskun taustalla on erityisesti talouslukuindeksin heikompi vahvistuminen verrattuna muuhun maahan sekä sairastuvuusindeksin heikkeneminen.
- Tampereen kaupunkiseudun kunnista EVP-indeksi kasvoi viidessä kunnassa ja laski kolmessa kunnassa vuosien 2020-2024 aikana.
- Indeksit kasvoivat Vesilahdessa (+13,6) Nokialla (+5,5), Pirkkalassa (+1,3), Lempäälässä (+0,6) ja Orivedellä (+0,6).
- Vesilahden indeksin kasvu oli toiseksi suurinta koko maassa!
- Indeksit laskivat sen sijaan Ylöjärvellä (-4,7), Tampereella (-3,1) ja Kangasalla (-0,8).

EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

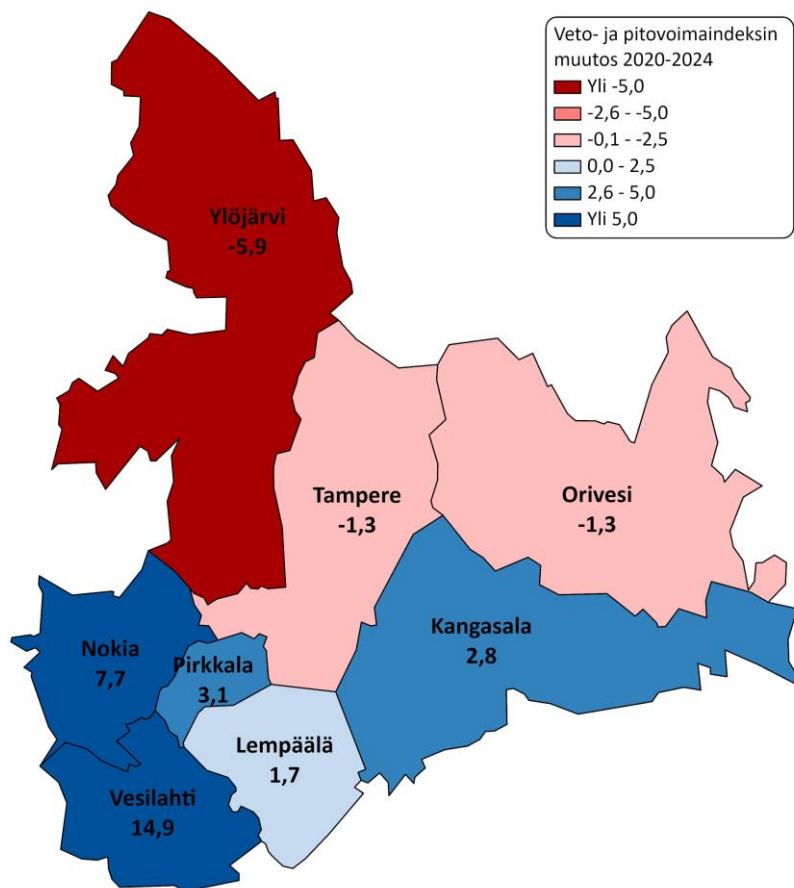

EVP-indeksin muutos Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

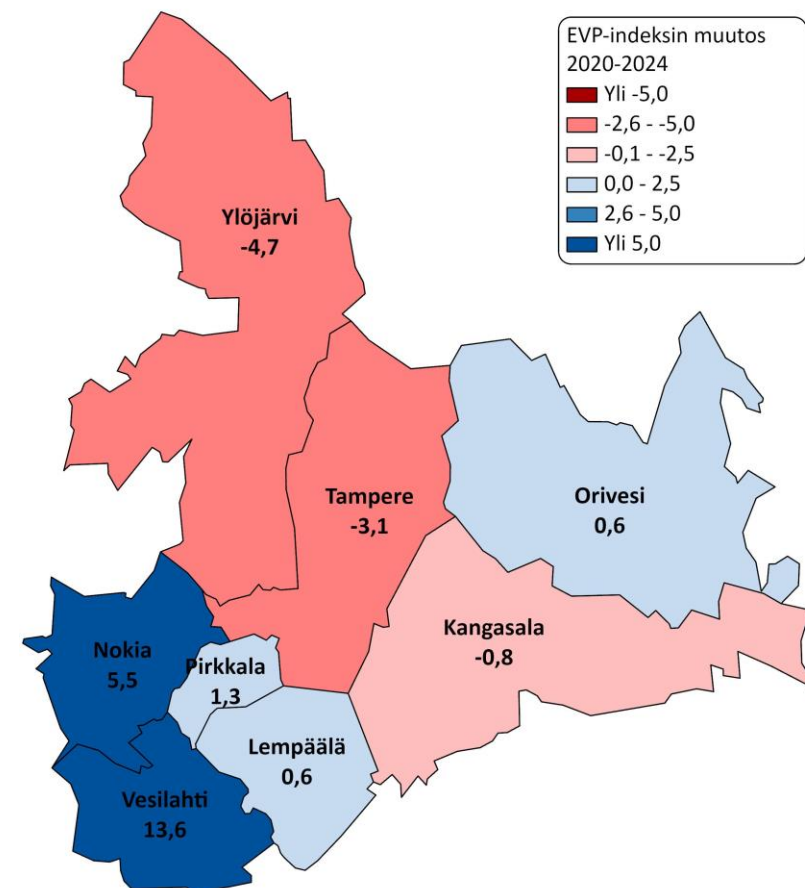
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

EVP-indeksi

3. EVP-indeksin tausta ja lukuohje

Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksiin valitut muuttujat

Indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa. EVP-indeksi on kehitetty tukemaan kuntien strategiatyötä ja tilannekuvan seuranta*. Kuntakohtaisessa analyysissä tarkastellaan kunnan elinvoiman ja veto- ja pitovoiman ajallista kehitystä muihin verrokkialueisiin nähden se sekä avataan tarkemmin indeksin taustalla vaikuttavien muuttujien kehitystä.

Indeksi pitää sisällään **10 + 10 avainmuuttujaa**, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa aikasarjatietoa.

Elinvoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden tulo- ja talous-, yritys-, työllisyys-, koulutus- ja terveysdynamiikkaan.

Veto- ja pitovoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden väestö- ja vetovoima, asumis- ja rakentamis- ja vapaa-ajan dynamiikkaan.

*Osalla Tampereen seudun kunnista on käytössä [Kuntakortti-palvelu](#), josta löytyy vielä kattavampi tarkastelu kunnan tilannekuvasta ja kehityksestä teemoittain. EVP-indeksi tukee Kuntakorttipalvelun rinnalla kuntien ja alueiden strategiatyötä ja elinvoiman jatkuvaa seuranta.

10

ELINVOIMA

- Tulonsaajien mediaanitulot 2023
- Yritystiheys 2023
- 34–44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2023
- Työpaikkaomavaraisuusaste (%) 2023
- Taloudellinen huoltosuhde 2023
- Työpaikkamuutos % (avoin sektori) viimeisen kolmen vuoden aikana (2021-2023)
- Talouslukuindeksi 2023
- Yrityisperustana (1 000 as. kohden) 2023
- Koulutustasoindeksi 2023
- Sairastavuusindeksi 2022

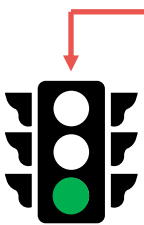
+

10

VETO- JA PITOVOIMA

- Väestönmuutos 2019–2023 (%)
- MDI:n väestöennuste 2023-2040 (%)
- Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Sisäisten muuttojen vilkkaus (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Vanhojen asuntojen neliöhinnat (€) 2023
- Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä (%) 2023
- Opiskelijoiden osuus väestöstä (%) 2023
- 15–34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Kesäasukkaiden määrä (100 as. kohden) 2023

Liikennevalo kertoo onko muuttujan arvo kunnassa parempi, samaa tasoa vai heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

LUKUOHJE

Keskeinen nosto muuttujasta kunnan osalta sekä miten se vertautuu suhteessa muihin samankokoisiin kuntiin.

Keskeiset huomiot miten kunnan arvo vertautuu koko maahan sekä Tampereen kaupunkiseudun lukemiin nähden muuttujan osalta. Lisäksi vertaillaan kunnan lukemaa suhteessa valittuun verrokkiryhmään.

Nosto koko maan arvosta muuttujan osalta sekä parhaiten ja heikoiten menestyneiden kuntien arvot.

**KUVIO MUUTTUJAN KEHITYKSESTÄ
VIIMEISEN VIIDEN VUODEN AIKANA**

**TAULUKKO MUUTTUJAN ARVOISTA
VERROKKIRYHMÄN KUNNISSA**

MITEN EVP-ANALYYSI TOTEUTETTIIN

Analyysin aluerajauksena käytettiin kuntatasoa ja analyysin kohteena olivat Manner-Suomen 293 kuntaa 1.1.2024 alueluokituksen mukaisesti. Mäntyharjun ja Pertunmaan kuntaliitosta ei ole vielä otettu huomioon, koska osasta muuttujista ei ole saatavilla dataa vielä tämän osalta.

Jokaisen muuttujan tieto kerättiin kuntakohtaisesti. Indeksissä jokaiselle kunnalle annettiin muuttujakohtaisesti arvo 0–100 kunnan arvon persentiiliin perusteella siten, että *vahvin* arvo saa aina arvon **100** ja *heikoin* arvon **0**. Kaikki muut arvot sijoittuivat näiden arvojen väliin.

Indikaattorien arvoista aggregoitiin molemmat indeksit, jotka perustuvat kaikkien käytettyjen indikaattorien keskiarvoon. *Molempien* indeksien indikaattorien keskiarvosta muodostetaan alueen EVP-indeksi, joka kuvaa alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimadynamiikan positiota suhteessa kaikkiin muihin kuntiin.

Kaikki muuttujat olivat *painottomia* eli samanarvoisia suhteessa toisiinsa paitsi talouslukuindeksi, jonka painoarvo oli kaksi. Tulokset laskettiin erikseen sekä elinvoima- että veto- ja pitovoimaindeksin osalta sekä lopuksi yhteistuloksena molempien indeksien perusteella.

HUOM! Tulkintojen osalta on huomioitava se, ettei indeksistä voi suoraan päätellä alueen *absoluuttisen* aluekehityksen tilaa, vaan alueen position poikkileikkaustilanteessa suhteessa muihin Manner-Suomen kuntiin tai kuntatyyppiin.

0—100

EVP-INDEKSISSÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET VIIME PÄIVITYKSEN JÄLKEEN

EVP-indeksissä on tapahtunut jonkin verran muutoksia viime päivitykseen jälkeen.

Elinvoimaindeksissä **talouslukuindeksi** on korvannut kaksi muuttujaa: verotulot asukasta kohden sekä kertyneen ylijäämän. Tämän vuoksi talouslukuindeksin painoarvo on 2-kertainen verrattuna muihin muuttujiin.

Talouslukuindeksi yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumiskykyä. Kasvava talousluku voi viitata joko kuntatalouden vahvistumiseen (esim. hyvä vuosikate, hallittu velkataso) tai verotulojen kasvuun (esim. korkea tulovero tai kiinteistövero). Laskeva talousluku voi tarkoittaa esimerkiksi tulorahoituksen heikkenemistä tai kasvavaa velkaantumista, mikä voi lisätä tulevia talouden haasteita. Talousluvun laskennassa indeksiin otettiin mukaan konsernitason tarkastelu, joka kuvaa paremmin kuntien vapaaehtoisen toiminnan panostuksen vaikutusta kokonaisuuteen. Joillakin kunnilla tuloksen ja taseen yhteinen kokonaistilanne heikkenee mikä on seurausta siitä, että elinvoiman kasvattamiseksi kunnan on ollut pakko panostaa myös velkarahoitukseen. Useilla kunnilla joudutaan kasvua rahoittamaan omaisuuden myynnillä. Tämä voi heikentää erityisesti suurten, kasvussa olevien kuntien taloutta.

Talousluku muodostetaan laskemalla yhteen kunnan tuloveroprosentin poikkeama Manner-Suomen keskiarvosta, kunnan kiinteistöveroprosenttien poikkeama Manner-Suomen keskiarvosta, konsernin vuosikate sekä konsernin nettolainakanta, joka jaetaan kahdeksalla. Konsernin nettolainakanta käsittää tässä konsernin lainakannan, vuokratuut, rahavarat sekä antolainat. Euromäärä jaetaan kahdeksalla kuvaamaan lainojen maturiteettia. Yhteenlaskun suorittamiseksi kiinteistöveroprosenttien poikkeama keskiarvosta muutetaan euromääräiseksi. Euromääräiset mittarit (vuosikate, nettolainakanta, kiinteistöveroprosenttien poikkeama) muutetaan vielä veroprosenttiyksiköiksi, joka lasketaan jakamalla kunnallisverotuksen maksuunpanot kunnan veroprosentilla.

Elinvoimaindeksiin on lisätty myös **uudeksi muuttujaksi yritysperustana 1 000 asukasta kohden**. Yritysperustanta kuvaa alueella aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten erotusta ja hyvin yritysdynamiikkaa.

Veto- ja pitovoimaindeksin laskennassa ei ole tapahtunut mitään muutoksia muuttujien osalta viime päivityksen jälkeen.

Elinvoimaindeksin muuttujalista

Tulonsaajien mediaanitulot = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien tulonsaajien mediaanituloja. Mediaanitulo on kunnan kaikkien tulonsaajien keskimmäisen tulonsaajan tulo.

Yritystiheys = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien toimivien yritysten toimipaikkojen määrää 1000 asukasta kohden.

35–44-vuotiaiden työllisyysaste = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten prosenttiosuutta 35–44-vuotiaasta väestöstä.

Työpaikkaomavaraisuus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella työssäkäyvien ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välistä suhdetta. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaoma-varaisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

Taloudellinen huoltosuhte = Muuttuja kuvaa kunnan työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Mitä suurempi luku, sitä enemmän työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia kunnassa on suhteessa työllisiin.

Avoimen sektorin työpaikkamuutos = Muuttuja kuvaa kunnan yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikkojen muutosta.

Talouselukuindeksi = Muuttuja yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumiskykyä.

Yrityksperustanta = Muuttuja kuvaa kunnan aloittaneiden yritysten ja lopettaneiden yritysten erotusta.

Koulutustasoindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettujen korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Esim. koulutusindeksi 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Sairastavuusindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon, jonka vertailuluku on 100. Mitä pienempi kunnan luku on, sitä terveempää väestö on. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on koko sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

Veto- ja pitovoimaindeksin muuttujalista

Väestönmuutos = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta.

MDI:n väestöennuste = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta perusuran skenaariossa vuosien 2023-2040 aikana.

Työllisten nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1000 asukasta kohden.

Sisäisten muuttojen vilkkaus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella tapahtuneiden muuttojen määrää 1000 asukasta kohden.

Valmistuneet asunnot = Muuttuja kuvaa kunnan alueella valmistuneiden uusien asuntoja määrää 10 000 asukasta kohden.

Vanhojen asuntojen neliöhinnat = Muuttuja kuvaa kunnan alueella olevien vanhojen asuntojen (muu kuin uudistuotanto) neliöhintoja.

Ulkomaalaistaustaisten osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien ulkomaalaistaustaisten suhteellista osuutta kunnan väestöstä. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalais-taustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.

Opiskelijoiden osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden, jotka ovat päätoimisia opiskelijoita, suhteellista osuutta kunnan väestöstä.

15-34-vuotiaiden nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan 15-34-vuotiaiden muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1 000 asukasta kohden.

Kesäasukkaiden määrä = Muuttuja kuvaa kunnan kesäasukkaiden lukumäärää 100 asukasta kohden, joka lasketaan kesämökin omistajan asuntokunnan henkilöiden yhteismäärästä. Kesäasukkaiden lukumäärään ei ole laskettu mukaan henkilöitä, joiden kesämökki sijaitsee asuinkunnassa. Perikuntien omistamia, yhteisomistuksessa olevia tai ulkomaalaisten omistamia kesämökkejä ei ole voitu huomioida kesäasukkaiden lukua laskettaessa.

Kiitos!

mdi.fi

[@MDIfriends](https://twitter.com/MDIfriends)

Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

MDI

Part of FCG.